

SADRŽAJ

DOKUMENTI.....	3
Poruka pape Franje za 27. Svjetski dan bolesnika » <i>Besplatno primiste, besplatno dajte!</i> « (Mt 10, 8).....	3
Poruka u povodu Dana posvećenog života 2019.....	6
Poruka za Dan života 2019. predsjednika Vijeća za život i obitelj HBK dubrovačkog biskupa Mate Uzinića: <i>Savjest u svjetlu zakona ljubavi</i> .....	7
➤ Izvještaji .....	10
Susret predstavnika HBK i episkopa SPC u Hrvatskoj (17. siječnja 2019.) .....	10
Priopćenje s XXI. zajedničkog zasjedanja HBK i BK BiH (Zagreb, 21. siječ. 2019.)	13
Sjednica Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja.....	15
Održan Kolokvij o savjesti i kulturi života (Zagreb, 25. siječnja 2019.) .....	16
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	18
Otpuštanje cenzure zbog pobačaja .....	18
Prve subote u mjesecu.....	18
Obilježavanje Dana posvećenog života (Krk, 2. veljače 2019.) .....	19
27. Svjetski dan bolesnika (11. veljače 2019.) .....	19
Sv. misa i briga za umiruće.....	20
Tečajevi pripreme za brak.....	20
Godišnjica smrti biskupa Karmela Zazinovića (5. ožujka 2019.).....	21
Milostinja IV. korizmene nedjelje i mise »za duše« (31. ožujka 2019.) .....	21
Sv. misa za pokojne biskupe, svećenike i redovnike (1. travnja 2019.).....	21
Obljetnice ređenja biskupa ordinarija Ivice (22. ožujka) i biskupa u miru Valtera (15. ožujka).....	22
Preduskrсни plenarni svećenički sastanak (Krk, 10. travnja 2019.) .....	22
Duhovne vježbe za svećenike u 2019. godini .....	23
IZ POVJERENSTAVA .....	24
➤ Povjerenstvo za pastoral mladih:	
Korizmena duhovna obnova (Samobor, 21. – 24. ožujka 2019.).....	24
➤ Ured za obitelj:	
Susret voditelja Tečajeva pripreme za brak (Krk, 6. travnja 2019.).....	24
➤ Apostolat za duhovno majčinstvo žena »Marica Stanković«:	
Korizmeni susret žena otoka Krka (Krk, 19. ožujka 2019.).....	24

---

➤ Biskupijski Caritas:	
Edukativna radionica za voditelje župnih Caritasa (Krk, 23. veljače 2019.) .....	25
Duhovna obnova za župne Caritase (Krk, 23. ožujka 2019.).....	25
Korizmena akcija »Zajedno možemo više«.....	25
Duhovna akcija »Ne kupovanju nedjeljom«.....	26
Projekt »Prijatelji s mora« .....	26
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	27
Kronika krčkog biskupa .....	27
➤ Izvještaji.....	28
Biskup Ivica posjetio Dom za starije i nemoćne u Krku (Krk, 23. prosinca 2019.).	28
Slavlje Božića u Krčkoj katedrali .....	29
Hodočašće mladih i doček Nove Godine u Međugorju (28. prosinca 2018. – 1. siječnja 2019.).....	31
Susret biskupa Ivice s franjevcima kapucinima iz Lendinare (Krk, 29. prosinca 2018.) .....	32
Misa zahvalnica u Krčkoj katedrali (Krk, 31. prosinca 2018.).....	32
Biskup Ivica predvodio misno slavlje Nove Godine (Krk, 1. siječnja 2019.).....	33
Mladi Krčke biskupije u novogodišnjem čestitanju biskupu Ivici (Krk, 2. siječnja 2019.) .....	35
Biskup Ivica predvodio misu zadušnicu za dr. fra Emanuela Hoška (Trsat, 4. siječnja 2019.).....	35
Biskup Ivica predvodio misno slavlje Bogojavljenja (Krk, 6. siječnja 2019.) .....	36
Održan susret mladih u Cresu (26. siječnja 2019.) .....	38

## Poruka pape Franje za 27. Svjetski dan bolesnika

– 11. VELJAČE 2019. –

### »BESPLATNO PRIMISTE, BESPLATNO DAJTE!« (Mt 10, 8)

Draga braćo i sestre,

»Besplatno primiste, besplatno dajte!« (Mt 10, 8), riječi su koje je Isus izgovorio kad je slao svoje apostole naviještati Evanđelje, kako bi se njegovo Kraljevstvo širilo djelima besplatne ljubavi.

U prigodi XXVII. Svjetskog dana bolesnika, koji će se svečano slaviti 11. veljače 2019. u Kalkuti (Calcutta) u Indiji, Crkva, kao Majka sve svoje djece, osobito bolesnih – podsjeća nas da su velikodušne geste, poput one dobrog Samaritanca, najvjerodostojnije sredstvo evangelizacije. Briga za bolesnike zahtijeva profesionalnost i nježnost, izravne i jednostavne geste koje se slobodno daju, poput milovanja zbog kojeg se drugi osjećaju voljenima.

Život je Božji dar. Sveti Pavao opominje: »Što imaš da nisi primio?« (1 Kor 4, 7). Upravo zato što je dar, život se ne može smatrati jednostavno svojinom ili privatnim vlasništvom, posebice u svjetlu postignućâ na polju medicine i biotehnologije koja bi u čovjeku mogla pobuditi napast da manipulira "stablom života" (usp. Post 3, 24).

Usred današnje kulture rasipanja i ravnodušnosti htio bih istaknuti da je dar kategorija koja najbolje odgovara izazovu današnjeg individualizma i društvene fragmentacije, dok istodobno promiče nove odnose i načine suradnje među narodima i kulturama. Dijalog, kao pretpostavka dara, otvara prostore i stvara mogućnosti za ljudski rast i razvoj koji mogu razbiti ustaljene sheme ostvarivanja moći u društvu. Darivanje se ne smije poistovjećivati s davanjem poklona, jer se može nazivati takvim samo ako uključuje sebedarje; ne smije ga se nipošto svoditi ni na puki prijenos nekog vlasništva ili nekog predmeta. Darivanje se razlikuje od poklanjanja darova jer uključuje slobodno sebedarje i želju za izgradnjom odnosa. Dar je, dakle, prije svega uzajamno priznavanje, koje je nezaobilazna značajka društvene veze. Dar je odraz Božje ljubavi, koja ima svoj vrhunac u utjelovljenju Sina Isusa i izlivanje Duha Svetoga.

Svaki je čovjek siromašan i potrebit. Kad se rodimo trebamo brigu naših roditelja da bismo preživjeli i tako u svakoj fazi i etapi života ostajemo na neki način ovisni o pomoći drugih i nitko se od nas neće moći nikada osloboditi toga da treba pomoć drugoga. Uvijek ćemo, kao "stvorenja", biti svjesni svojih ograničenja pred drugim pojedincima i situacijama. Iskreno priznavanje te istine poziva nas da

budemo ponizni i hrabro provodimo u djelo solidarnost kao krjepost prijeko potrebnu za život.

Ta svijest nas potiče na odgovorno djelovanje te da preuzmemo na sebe naš dio odgovornosti u promicanju dobra koje je i osobno i zajedničko. Tek kad se čovjek ne smatra svijetom za sebe, nego pojedincem koji je po svojoj naravi povezan sa svima drugima, koje na jedan iskonski način doživljava kao "braću", moguće je u društvu u djelo provoditi solidarnost usmjerenu na opće dobro. Ne trebamo se bojati priznati da smo u potrebi i nesposobni dati si sve ono što nam je potrebno, jer sami i svojim vlastitim silama nećemo uspjeti nadvladati sve naše ograničenosti. Ne bojmo se to priznati, jer se sâm Bog, u Isusu, prignuo (usp. Fil 2, 8) i nastavlja se priginjati nad nas i nad naša siromaštva da nam pomogne i daruje nam ona dobra koja ne možemo ni zamisliti.

U svjetlu svečane proslave u Indiji, s radošću i divljenjem želim podsjetiti na lik svete Majke Terezije iz Kolkate (Calcutte), taj uzor ljubavi po kojem je Božja ljubav prema siromašnima i bolesnima postala vidljiva. Kao što sam rekao u prigodi njezine kanonizacije »Majka Terezija je čitav svoj život bila velikodušna djelateljica Božjega milosrđa, svima pristupačna kroz prihvaćanje i obranu ljudskog života, onog nerođenog i onog napuštenog i odbačenog [...]. Priginjala se nad osobe na umoru, ostavljene da umru pokraj ceste, prepoznavajući dostojanstvo koje im je Bog dao; potrudila se da moćnici svijeta čuju njezin glas kako bi prepoznali svoju krivnju za zločin [...] siromaštva koje su oni sami stvorili. Za Majku Terezu, milosrđe je bila "sol" koja je davala okus njezinu radu; to je bila "svjetlost" koja je razgonila tamu mnogih koji više nisu imali ni suza da oplakuju svoje siromaštvo i patnju. Njezino poslanje u urbanim i egzistencijalnim periferijama ostaje i u našim danima rječito svjedočanstvo Božje blizine najsiromašnijima od siromašnih« (*Homilija*, 4. rujna 2016.).

Sveta Majka Terezija pomaže nam shvatiti da jedino mjerilo za djelovanje treba biti besplatna ljubav prema svima neovisno o jeziku, kulturi, etničkoj pripadnosti ili religiji. Njezin primjer nas i dalje vodi u otvaranju obzorja radosti i nade za sve one kojima je potrebno razumijevanje i nježna ljubav, a posebno za one koji pate.

Ljudska besplatnost je kvasac djelovanja mnogobrojnih volonterâ koji su vrlo važni na društveno-zdravstvenom području i koji na rječit način žive duhovnost Dobroga Samaritanca. Izražavam svoju zahvalnost i ohrabrujem sve one volonterske udruge posvećene prijevozu i pružanju pomoći pacijentima kao i svima onima koji organiziraju darivanje krvi, tkiva i organa. Posebno područje u kojem vaša prisutnost izražava brigu i pažnju Crkve je zaštita prava bolesnika, osobito onih koji su pogođeni bolestima zbog kojih moraju uzimati posebne lijekove. Želim također spomenuti velike napore uložene u podizanje svijesti i poticanje prevencije. Vaš volonterski rad u zdravstvenim ustanovama i domovima, koji se proteže od pružanja zdravstvene skrbi do pružanja duhovne podrške, od temeljne je važnosti.

Njihovu blagodat uživaju bezbrojne osobe koje su bolesne, same, starije ili osobe krhke u tijelu ili duši. Pozivam vas da i dalje budete znak prisutnosti Crkve u sekulariziranom svijetu. Volonter je nesebični prijatelj s kojim se mogu dijeliti osobne misli i emocije; svojim strpljivim slušanjem on omogućuje bolesniku da od pasivnog primatelja skrbi postane aktivni sudionik i protagonist odnosa uzajamnosti koji može obnoviti nadu i potaknuti otvorenost za daljnje liječenje. Volonterski rad prenosi vrijednosti, ponašanja i načine života u čijem je središtu želja za darivanjem. To je također način da se zdravstvenu skrb učini humanijom.

Dimenzija besplatnosti trebala bi nadahnjivati poglavito katoličke zdravstvene ustanove, jer njihov rad resi evanđeoska logika, kako u razvijenijim tako i u najsiromašnijim dijelovima svijeta. Katoličke su strukture pozvane izražavati smisao dara, besplatnosti i solidarnosti, i to kao odgovor na logiku profita po svaku cijenu, davanja radi dobivanja i iskorištavanja u kojem se ne mari za ljude.

Pozivam sve, na svim razinama, da promiču kulturu besplatnosti i dara, koja je prijeko potrebna za prevladavanje kulture profita i odbacivanja. Katoličke zdravstvene ustanove ne smiju pasti u zamku da se u svome radu vode logikom pukog poslovnog upravljanja karakterističnog za poduzeća jer im to nikako nije svojstveno. One moraju više biti zaokupljene brigom za osobu no za profit. Znamo da je zdravlje relacijsko, ovisno o interakciji s drugima i zahtijeva povjerenje, prijateljstvo i solidarnost. To je blago koje se može u punini uživati tek kad se dijeli s drugima. Radost velikodušnog darivanja je indikator zdravlja kršćanina.

Sve vas povjeravam Mariji, *Zdravlju bolesnih (Salus infirmorum)*. Neka nam ona pomogne dijeliti darove koje smo primili u duhu dijaloga i uzajamnog prihvaćanja, živjeti kao braća i sestre pozorni na potrebe drugih, znati darivati velikodušna srca i naučiti radost nesebičnog služenja drugima. Svima s velikom ljubavlju jamčim svoju blizinu u molitvi i svima od srca upućujem svoj apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 25. studenog 2018.

Svetkovina Gospodina našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja.

FRANJO

**PORUKA U POVODU DANA POSVEĆENOG ŽIVOTA 2019.**

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu, drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Još je sv. papa Ivan Pavao II. podsjetio Bogu posvećene osobe da je evanđeosko siromaštvo vrijednost samo po sebi, »budući da nasljedovanjem siromašnog Krista doziva prvo od Blaženstava... Međutim, upravo zbog toga ono snažno osporava idolopoklonstvo mamone, predstavljajući se kao proročki apel u odnosu na društvo koje, u tolikim bogatim dijelovima svijeta, dolazi u opasnost da izgubi smisao za mjeru i sam smisao stvari.« U nastavku je papa naglasio: »Od posvećenih osoba se dakle traži obnovljeno i snažno evanđeosko svjedočanstvo samoodricanja i uzdržljivosti, u stilu bratskoga života nadahnutu kriterijima jednostavnosti i gostoljubivosti, i kao primjer onima koji ostaju ravnodušni pred potrebama bližnjega. To će svjedočanstvo, naravno, biti popraćeno povlaštenom ljubavlju prema siromasima i očitovat će se na osobiti način u dijeljenju životnih uvjeta s onima koji su razbaštinjeni u najvećoj mjeri« (*Vita consecrata*, 90).

2. Više od dvadeset godina nakon što su napisane ove riječi, suočeni smo s različitim skupinama ljudi koji su »razbaštinjeni«. Na um dolaze brojni migranti koji iz različitih siromašnijih i različitim nevoljama pogođenih dijelova svijeta dolaze do Europe. U susretu s konkretnim osobama ne smije se zaboraviti Isusove riječi: »Što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učinite« (Mt 25,40), koje je i papa Franjo snažno istaknuo u apostolskoj pobudnici *Radujte se i kličite*. »U tom pozivu da ga prepoznamo u siromašnima i patnicima, otkriva se sâmo srce Krista, njegovi najdublji osjećaji i izbori, kojima se svaki svetac nastoji suobličiti« (*Gaudete et exultate*, 96). Svaka osoba koja trpi, za svakoga kršćanina, a osobito za svaku Bogu posvećenu osobu, lik je trpećeg Krista.

3. Na um dolaze također oni »razbaštinjeni« koji su iz različitih razloga prisiljeni napustiti našu domovinu kako bi potražili sigurniji život u inozemstvu. U njihovim se motivacijama najčešće iščitava određeno beznađe. Upravo su Bogu posvećene osobe pozvane biti znak nade. Ova nada započinje u nutarnjoj obnovi svake osobe, a raste kroz zajedničko svjedočenje. Pritom, posvećene zajednice svjedoče o jednom drugom »odlasku«. Sveti Ivan Pavao II. kaže: »'Odlazak' je temeljni izraz objave, na koji se poziva cijela povijest spasenja, i koji izražava duboki smisao pashalne tajne, tema osobito draga duhovnosti posvećenoga života i koja dobro pokazuje njezino značenje« (*Vita consecrata*, 40). Riječ je o Isusovu »odlasku« o kojem su na gori Preobraženja s Isusom razgovarali Mojsije i Ilija (usp. Lk 9,31). U svjetlu toga »odlaska«, Bogu posvećene osobe trebale bi se čuvati beznađa i tjeskobe, bez obzira na društvene životne uvjete.

4. Dovodi nas to i do onog subjektivnog osjećaja »razbaštinjenosti« koji se može pojaviti kod samih posvećenih osoba, a obično je praćen beznađem. Izgubivši

evanđeosku slobodu za Krista i predanost zavjetu poslušnosti, ponekad se dogodi da svaka odluka poglavara ili neželjeni premještaj u osobama rađaju neprihvatanje, a onda i tjeskobu i beznađe. Svaka Bogu posvećena osoba, već u trenutku svoga zavjetovanja ili polaganja obećanja, sama se razbaštinila. Isus je rekao: »Tko god ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi imena mojega, stotruko će primiti i život vječni baštiniti« (Mt 19,29). Bogu posvećena osoba sama se razbaštinila da bi primila mnogo veću baštinu. Zapravo, Bogu posvećene osobe proročki su znak svim kršćanima da su svi Kristovi vjernici »baštinici Božji, a subaštinici Kristovi« (Rim 8,17).

Želeći najprije svima vama, Bogu posvećenim osobama, da sve činite kako biste doista bili baštinici Božji i subaštinici Kristova, želja nam je da vaš život bude znak nade za sve one koji su na zemlji razbaštinjeni!

Od srca vam želimo blagoslovljen Dan posvećenog života!

O blagdanu Obraćenja svetoga Pavla, 25. siječnja 2019.

Uime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove  
posvećenoga života i družbe apostolskoga života  
mons. Zdenko Križić, predsjednik

Uime Hrvatske redovničke konferencije,  
s. Ana Marija Antolović, predsjednica

**Poruka za Dan života 2019. predsjednika Vijeća za život i obitelj HBK  
dubrovačkog biskupa Mate Uzinića**

**SAVJEST U SVJETLU ZAKONA LJUBAVI**

Suvremeni čovjek suočen je sa sve brojnijim i složenijim moralnim dvojbama, a osobito onima koje se tiču ljudskoga života u njegovim najosjetljivijim razdobljima. Kako bi mogao ispravno djelovati, svakom je čovjeku darovana savjest koja mu služi kao moralni orijentir. Čovjekova osobna savjest treba biti usklađena s naravnim i Božjim zakonima koji su ucijepljeni u samu njegovu bit.

Savjest je Božji dar čovjeku, njegova najskrovitija jezgra i svetište u kojemu je on sam s Bogom, čiji mu glas odzvanja u nutrini (usp. *Gaudium et spes* 16). Ona predstavlja onaj privilegirani prostor slobode koji čovjeku nitko ne može oduzeti, osim ako ga se sam ne odrekne. Ona je mjesto gdje se čovjek susreće s Istinom i onda kada je želi izbjeći (usp. Fuček I., *Osoba i savjest*, str. 167). Savjest je glas koji čovjeka uvijek poziva »da ljubi i čini dobro, a izbjegava zlo« (*Gaudium et spes* 16). Svatko je, bez obzira bio vjernik ili ne, dužan slijediti taj glas moralnog imperativa koji odzvanja u njemu. Vjernik kršćanin je dužan to i više, jer orijentir i korektiv svoje savjesti

pronalazi u osobi Isusa Krista i svjetlu njegovoga zakona ljubavi sažetog u dvjema zapovijedima ljubavi (usp. Mt 22,34-40; Mk 12, 28–34; Lk 10, 25–28).

Svjedoci smo da se nad suvremenim čovjekom na različite načine provodi sustavno utišavanje glasa savjesti, sve do njezinoga otupljivanja i potpunog umrtvljenja.

Pravnim se propisima pokušava stvoriti neku umjetnu savjest kojom se nastoji opravdati grijeh protiv temeljnog zakona ljubavi. Pravni propisi tako postaju svojevrсни nadomjestak ispravnog osobnog suda savjesti o dobru i zlu. Jedan od načina gušenja glasa savjesti je i smišljeni jezični inženjering kojim se prikriva prava istina. Ljude se dovodi u zabludu manipulativnim i paradoksalnim pojmovima, tako da im se čini da ono što krivo rade uopće nije protivno savjesti.

Također, u posljednje vrijeme svjedoci smo nastojanja da se ograniči pravo na priziv savjesti, tjerajući ljude da čine nešto što je u suprotnosti s njihovom savješću.

Svjesno se ignorira činjenica da je pravo na priziv savjesti individualno, a ne kolektivno pravo. Ono ne počiva na zakonu, nego na osobnoj savjesti, koja može, ali i ne mora biti motivirana vjerskim uvjerenjima. Pravo na priziv savjesti je civilizacijski i demokratski doseg. Nijekanje toga prava znatno bi ograničilo osobne i građanske slobode pojedinca. Bio bi to civilizacijski korak unatrag. Nitko i ništa ne može i nema pravo nadomjestiti čovjekovu osobnu savjest koja ga upozorava da je zlo uvijek zlo, ma koliko se netko trudio dokazati suprotno. Primjerice, namjerno prekidanje ljudskoga života je uvijek moralno zlo pa tako i kada se radi o abortusu i eutanaziji (usp. KKC 2270 – 2279).

Govoreći o savjesti u svjetlu suvremenih bioetičkih izazova potičemo, ponajprije vjernike, ali i sve ljude dobre volje, da ne ustuknu pred tim izazovima, nego da još odlučnije promiču i štite ljudski život i njegovo neotuđivo dostojanstvo. Od iznimne je važnosti da upravo vjernici prednjače u nastojanju življenja i djelovanja u skladu sa savješću osvjetljenom zakonom ljubavi prema Bogu i bližnjima, a osobito prema onima koji su nezaštićeni i koji se ne mogu zauzeti za svoja prava. Tako će vjernici u svojim sredinama svjedočiti o ljepoti i svetosti ljudskoga života u svim njegovim fazama i biti poticaj da i drugi počnu na taj način shvaćati i prihvaćati ljudski život.

Podsjećamo i na potrebu cjeloživotnog odgoja savjesti. Svaki čovjek to može činiti držeći se takozvanog zlatnog pravila koje kaže: »Sve što želite da ljudi čine vama, činite i vi njima!«, odnosno »Sve što ne želite da ljudi čine vama, ne činite ni i vi njima!« Kao kršćani svoju savjest ćemo odgajati imajući pred očima Isusa Krista i računajući na vodstvo Duha Svetoga koji nas upućuje u svu istinu (usp. Iv 16,13). Ispravno odgojenom savješću udaljavamo se od slijepe samovolje i nastojimo se prilagoditi objektivnim moralnim normama. Time sprečavamo i sve one negativne posljedice koje neminovno zahvaćaju pojedinca i čitavo društvo kad nisu usklađeni sa spomenutim normama. Uz odgoj vlastite savjesti imamo obvezu i drugima



pomoći u odgoju i oblikovanju savjesti. Ponajprije je to zadaća kršćanskih roditelja u odnosu na njihovu djecu, ali i svih drugih koji sudjeluju u odgojnom procesu. Nadalje, kao katolici pozvani smo i svakodnevno ispitivati svoju savjest te redovito pristupati sakramentu pokore. Na ispit savjesti, kao sredstvu njezinoga odgoja, potiče nas i papa Franjo ističući: »Isus nas poziva da promijenimo srce, da napravimo duboki zaokret u vlastitom životu, napuštajući kompromise sa zlom... Nikada nije kasno da se obratimo, ali je hitno, sada je čas! Započnimo danas« (Nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji, 28. 02. 2016.).

Obilježavanje Dana života svima nam je prigoda da, prihvaćajući ovaj poziv, preispitamo svoju savjest: Kakvo je naše srce? Činimo li kompromise sa zlom? Doprinosimo li konkretno riječju, djelom i primjerom zaštiti života i dostojanstva nerođenog djeteta, bolesnih, starijih i umirućih osoba?

U ispitu savjesti s tim pitanjima u odnosu na tek začeti život suočavaju se ponajprije žena – majka i muškarac – otac koji su za njega najodgovorniji. U svijetlu zakona ljubavi, oboje su pozvani slušati glas savjesti, ne dajući se zavesti nečovječnim zakonima i obmanjujućim glasovima, koji ugrožavaju život nezaštićenoga ljudskog bića, kojemu su oni, kao majka i otac, »najbliži bližnji«. Ništa im ne bi smjelo zamagliti svijest o tome da je tolika velika vrijednost ljudskog života i toliko neotuđivo pravo na život nerođenog djeteta, da se ni na koji način ne može, pravom nad vlastitim tijelom, opravdavati donošenje odluke o tome životu, koji je sam sebi svrha i koji se nikada ne može smatrati »svojinom« drugoga ljudskog bića (usp. *Amoris laetitia* 83).

O tome u kojoj mjeri svojim stavom i djelovanjem doprinose pozitivnom i poticajnom ozračju prema novom ljudskom životu pozvani su svoju savjest preispitati i svi ostali poput djedova i baka, rodbine i prijatelja, djelatnika u odgojno-obrazovnim ustanovama, u zdravstvu i medijima, poslodavaca, političara i zakonodavaca te svih drugih članova kako vjerskih tako i društvenih zajednica. Na sličan način, počevši od odrasle djece u odnosu prema svojim roditeljima, valjalo bi obaviti i ispit savjesti glede zauzimanja za dostojanstven život bolesnih, nemoćnih, starih i umirućih članova društva.

Mi katolici smo dodatno pozvani zapitati se jesu li naše obitelji svetišta života i prve škole ljubavi. Vrednujući sve ono dobro što se već čini u Crkvi, valja dati odgovor i na pitanje u kojoj su mjeri naše crkvene zajednice utočišta majkama i obiteljima u nevolji te mjesta solidarnosti za bolesne, nemoćne, stare i umiruće.

Obraćanje na koje nas Krist poziva, a govor o savjesti je uvijek poziv na obraćanje, sastoji se u tome da činimo djela milosrđa, osobito najmanjima među nama (usp. Mt 25,40). Stoga nastojmo iz dana u dan odgajati našu osobnu savjest u svjetlu zakona ljubavi koji nas potiče da gladne hranimo, žedne pojimo, strance prima-

mo, gole odijevamo, a bolesnike i zatvorenike pohodimo, jer ćemo upravo po tom kriteriju biti na kraju vremena prosuđivani (usp. *Gaudete et exultate* 95).

Naposljetku, slušajući glas savjesti pozivamo sve da nam se pridruže u protivljenju donošenju zakona koji bi ozakonili namjerno prekidanje života nerođene djece, tih najnevinih i najnezaštićenijih članova ljudske obitelji, jednako kao i onih koji bi ozakonili namjerno prekidanje života nemoćnih, bolesnih ili starih članova našega društva.

No, svjesni smo da nije dovoljno samo se usprotiviti nego je potrebno, pojedinačno i zajedno, učiniti sve što je u našoj moći, počevši od ustrajne molitve i svjedočanstva života, u cilju promjene društvene svijesti kako bi se stvorili zakonski i svi drugi preduvjeti za zaštitu ljudskoga života u svim njegovim fazama od začeca do naravne smrti. To će biti naš doprinos čovječnijem i pravednijem društvu.

Neka nam u tome pomogne Majka Božja koja je najsavršenije slijedila zakon ljubavi donijevši Ljubav na svijet, prateći je, preko smrti na križu, sve do slave uskrsnuća.

U Zagrebu, na blagdan Obraćanja sv. Pavla, 25. siječnja 2019.

✠ Mate Uzinić,  
dubrovački biskup  
predsjednik Vijeća za život i obitelj HBK

## ➤ IZVJEŠTAJI

### **SUSRET PREDSTAVNIKA HBK I EPISKOPA SPC U HRVATSKOJ**

– 17. SIJEČNJA 2019. –

Na poziv požeškog biskupa Antuna Škvorčevića, predsjednika Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog, u božićnom ozračju, pred početak Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana, 17. siječnja 2019. održan je u Biskupskom domu u Požegi susret episkopa Srpske pravoslavne Crkve u Hrvatskoj i predstavnika Hrvatske biskupske konferencije. Iz Srpske pravoslavne Crkve na susretu je sudjelovao mitropolit zagrebačko-ljubljanski Porfirije Perić; episkop gornjo-karlovački Gerasim Popović; episkop slavonski Jovan Ćulibrk; episkop dalmatinski Nikodim Kosović te episkop osječko-poljski i baranjski Heruvim Đermanović. Uz domaćina, požeškog biskupa Antuna Škvorčevića, iz Hrvatske biskupske konferencije na susretu je sudjelovao zadarski nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije Želimir Puljić; splitsko-makarski nadbiskup i metropolit, predsjednik Biskupske komisije Hrvatske biskupske konferencije za dijalog sa Srpskom-pravoslavnom Crkvom Marin Barišić;

đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić te hvarski biskup i generalni tajnik Hrvatske biskupske konferencije Petar Palić.

Na početku susreta domaćin, biskup Antun izrazio je dobrodošlicu, istaknuvši uvjerenje da je ovaj skup episkopa i biskupa susret, jer se na njemu ostvaruje ono raspoloženje koje sv. Pavao preporuča Kološanima. Apostol ih uvjerava, kako kod onih koji vjeruju u Krista »više nema Grk – Židov, obrezanje – neobrezanje, barbar – skit, rob – slobodnjak, nego sve i u svima – Krist«. Zatim nastavlja: »Zaodjenite se dakle – kao izabranici Božji, sveti i ljubljani – u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost te podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! A povrh svega – ljubav! To je sveza savršenstva. I mir Kristov neka upravlja srcima vašim – mir na koji ste pozvani u jednom tijelu! I zahvalni budite!« (Kol 3, 11-15).

Potom je prigodnu riječ uputio mitropolit Porfirije i nadbiskup Želimir. Biskupi i episkopi su u razgovoru obrazložili važnost njihovih susretanja u službi promicanja otvorenosti, povjerenja, dobrohotnosti, razumijevanja, uklanjanja predrasuda. Istaknuli su da je u Hrvatskoj na javnoj sceni velika količina negativnih stavova, zlonamjernih pristupa, bavljenja negativnostima kod drugih, a prelaženja preko vlastitih, što razdvaja ljude, stvara nepovjerenje i udaljuje jedne od drugih. Biskupi i episkopi zauzeli su se za evanđeoska polazišta u međusobnim odnosima i djelovanju, za zajedničke nastupe u našoj javnosti, kako bi ohrabрили vjernike da promiču zajedništvo iznad svake nacionalne i političke isključivosti. U razgovoru je dotaknuto više aktualnih pitanja iz javnog života, napose s obzirom na rasprave o stradanjima brojnih ljudi u II. svjetskom ratu i neposredno nakon njega, te o još neizliječenim ranama koje je u dušama mnogih ostavio rat od 1991. do 1995., kako Hrvata tako Srba, napose onih čiji su najbliži ubijeni ili su nestali. O tom su biskupi i episkopi dali posebnu Izjavu.

Na susretu je vladalo bratsko ozračje, ispunjeno srdačnošću i međusobnim povjerenjem.

### **Izjava katoličkih biskupa i episkopa SPC-a**

Mi, katolički biskupi i episkopi Srpske pravoslavne Crkve u Hrvatskoj na poziv požeškog biskupa Antuna Škvorčevića susreli smo se u Biskupskom domu u Požegi, 17. siječnja 2019. U božićnom ozračju, pred početak Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana, posvjedočili smo zajedničku vjeru u istoga Gospodina Isusa Krista koji »sebe dade za nas« (Tit 2,14), izrazili jedni drugima poštovanje, podijelili radosti i nade, poteškoće i probleme zajednica koje predvodimo. Izrazili smo uvjerenje kako ni jedna strategija, usmjerena protiv drugog čovjeka, naroda ili Crkve ne može biti uspješna, jer nije u skladu s Božjim naumom o čovjeku i njegovom pobjedom nad zlom i smrću, ostvarenoj u Isusovoj ljubavi na križu. Spomenuli smo se teških stra-

danja srpskog i hrvatskog naroda te drugih građana Hrvatske tijekom nedavne prošlosti u ratnim sukobima, progonima i ubijanjima, uzrokovanim mržnjom. Svjesni smo da međusobnim optuživanjem, manipuliranjem povijesnom istinom, interpretacijom ratnih događaja za dnevno-političke svrhe, vrijeđanjima i ponižavanjima zbog pripadnosti određenoj naciji ili vjeri, ostajemo zarobljenicima prošlosti i gubitnicima u sadašnjosti. Zauzimamo se da se znanstveno istraži i argumentirano utvrdi istina o stradanju za vrijeme II. svjetskog rata i u vrijeme rata u Hrvatskoj od 1991. do 1995. kako bi se prestalo licitirati s brojem stradalih te im vratilo dostojanstvo koje imaju kao žrtve.

Duboko žalimo svaku nedužnu žrtvu bilo kojeg naroda, vjere ili političkog nazora iz naše nedavne prošlosti, te svjedočimo da sve zlo i nepravde nanese prema njima »nadmoćno pobjeđujemo u Onome koji nas uzljubi« (Rim 8,37). Polazište našeg pastirskog djelovanja u hrvatskom društvu jest čvrsto uvjerenje da nas je Bog »pomirio po Kristu i povjerio nam službu pomirenja« (2 Kor 5,18). Stoga molimo da se na nama ostvari Isusova riječ: »Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan« (Lk 6,36), da svojim praštanjem budemo veći od počinjenog zla koje nas je ponizilo, te bez osvetničkih misli i osjećaja mržnje u čistom pamćenju čuvamo spomen na naše nedužne žrtve, liječimo ranjene duše, promičemo povjerenje i razumijevanje među pojedincima i narodima i na taj način evanđeoskim putem postavljamo čvrste temelje boljoj i pravednijoj budućnosti u našoj domovini za svakog čovjeka.

Neka Gospodin blagoslovi naše bratske osjećaje, dobrohotne misli i iskrene nakane.

G. Porfirije Perić, mitropolit zagrebačko-ljubljanski;

Msgr. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski, predsjednik HBK;

G. Gerasim Popović, episkop gornjo-karlovački;

Msgr. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski;

G. Jovan Ćulibrk, episkop slavonski

Msgr. Đuro Hranić, nadbiskup metropolit đakovačko-osječki;

G. Nikodim Kosović, episkop dalmatinski;

Msgr. Antun Škvorčević, biskup požeški, predsjednik Vijeća za ekumenizam i dijalog;

G. Heruvim Đermanović, episkop osječko-poljski i baranjski.

Msgr. Petar Palić, biskup hvarski generalni tajnik HBK.

**PRIOPĆENJE S XXI. ZAJEDNIČKOG ZASJEDANJA HBK I BK BIH**

– Zagreb, 21. siječnja 2019. –

Članovi Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održali su svoje XXI. redovito godišnje zajedničko zasjedanje, 21. siječnja 2019. u prostorima Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Zasjedanju su predsjedali predsjednici dviju Biskupskih konferencija zadarski nadbiskup Želimir Puljić i vrhbosanski nadbiskup i metropolita kardinal Vinko Puljić.

U uvodnom dijelu zasjedanja sudjelovao je i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giuseppe Pinto koji je u svom obraćanju istaknuo važnost zajedničkog zasjedanja i duh kolegijalnosti koji je duša suradnje među biskupima na različitim razinama.

Pozdravljajući nazočne predsjednik HBK nadbiskup Puljić podsjetio je da su dvije konferencije povezane, ne samo poslovima pastoralne i poslovne naravi, već i nasve pastirske, ljudske i duhovne. Dodao je da biskupi, kao članovi krovnih crkvenih institucija istoga naroda, imaju zajedničku odgovornost i potrebu redovito se godišnje sastajati i bratski raspravljati o zajedničkim temama i poslovima.

Kardinal Puljić je u svojoj pozdravnoj riječi zahvalio biskupima iz Hrvatske na blizini, solidarnosti i zanimanju za Crkvu i hrvatski narod u BiH. Istaknuo je da su zajednička zasjedanja vjerničkom narodu u BiH, koji u ovom trenutku proživljava brojne teške izazove, snažan znak nade, zajedništva i potpore.

Nakon što su se osvrnuli na djelovanje Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu biskupi su dali potrebne smjernice za budući rad zajedničke Komisije za spomenuti Zavod.

Biskupima je predstavljeno godišnje izvješće o radu Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu i Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu. Predsjednik spomenutog Vijeća pomoćni biskup vrhbosanski Pero Sudar zahvalio je, u ime svih hrvatskih svećenika i pastoralnih djelatnika i djelatnica u župama, misijama i zajednicama u inozemstvu te posebno u ime iseljenika, svim biskupima i redovničkim poglavarima i poglavaricama za podršku i potporu koju pružaju radu hrvatske inozemne pastve. Biskupi su razmotrili pojedina konkretna pitanja u svezi s djelovanjem u hrvatskoj inozemnoj pastvi te se osvrnuli na ovogodišnju komemoraciju u Bleiburgu. Svjesni činjenice o nastavku iseljavanja Hrvata katolika iz Hrvatske i BiH, biskupi potiču sve njih da njeguju povezanost s hrvatskim katoličkim misijama i župama kamo su došli te da, ujedno, održe povezanost sa svojim rodnim krajem i župama iz kojih su otišli. Na poseban način zahvaljuju svim djelatnicima u hrvatskoj inozemnoj pastvi za njihov ne mali trud i pastoralnu brigu za one koji su, iz raznih razloga, odselili u inozemstvo. Pošto su saslušali iscrpno izvješće o radu Ravnatelj-

tva, biskupi su odlučili povjeriti novi petogodišnji mandat dosadašnjem ravnatelju vlč. Tomislavu Markiću.

Na zasjedanju su biskupi informirani i o akciji pod nazivom Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH o čemu su ih izvjestili predsjednici Hrvatskoga Caritasa i Caritasa BiH. Spomenuta je i inicijativa »Nedjelja solidarnosti« koju je pokrenula BK BiH s ciljem pomoći župama s malim brojem vjernika. Ponovno je istaknuta želja da svi članovi Crkve u Hrvata njeguju zajedništvo i povezanost što bi na osobit način trebalo biti prepoznatljivo u konkretnim akcijama pomoći potrebitima.

Tema zasjedanja bilo je i djelovanje Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij. Konstatirano je da je posljednjih godina veći broj biskupija i redovničkih zajednica Crkve u Hrvata poslao u Rim na tečaj za postulate svećenike, redovnike ili redovnice kako bi mogli voditi postupke za proglašenje blaženima i svetima onih koji su, između velikog broja nevinih žrtava u ratovima i poraćima u 20. stoljeću, podnijeli mučeništvo ustrajni u svojoj vjeri. Svjesni brojnih inicijativa za obilježavanje komemoracija raznih stradanja, biskupi potiču, da se poštuje crkveni ustroj, a to znači da treba uvažiti mjerodavnost mjesnoga župnika i dijecezanskog biskupa.

Biskupi iz BiH upoznali su članove HBK s pojedinim aktualnostima iz crkvenog i društvenog života u BiH. U tom duhu bilo je riječi o nekim važnim društvenim pitanjima, o demografskom stanju katolika u BiH te o uzajamnoj unutarcrkvenoj solidarnosti. Posebno je istaknuta potreba da darovana sredstva iz Republike Hrvatske budu najviše ulagana u stvaranje radnih mjesta i gospodarski razvitak, jer je to jedan od najvažnijih preduvjeta za ostanak Hrvata katolika u BiH. Biskupi također smatraju važnim dati potporu onima koji pokreću inicijative na planu povratka u krajeve iz kojih su izbjegli ili su iz njih prognani. Posebno su zahvalili svim biskupijskim zajednicama u Republici Hrvatskoj na čelu s njihovim biskupima za brojne molitve i znakove solidarnosti. Biskupi HBK izrazili su potporu svojoj subraći u njihovim pravednim nastojanjima oko opstanka Katoličke crkve i hrvatskoga naroda u BiH.

Zagreb, 21. siječnja 2019.

Tajništvo HBK  
Tajništvo BK BiH

**SJEDNICA VIJEĆA HBK ZA SJEMENIŠTA I DUHOVNA ZVANJA**

– Zagreb, 22. siječnja 2019. –

Redovita sjednica Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja, pod predsjedanjem predsjednika Vijeća splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića, održana je u utorak 22. siječnja u zgradi Hrvatske biskupske konferencije.

Uz nadbiskupa Barišića i tajnicu Vijeća s. Danijelu Anić, ASC, sjednici su nazočili rektori nadbiskupskih i biskupskih sjemeništa, povjerenici za pastoral zvanja i ministranata, te povjerenici Povjerenstva za pastoral zvanja pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji.

Nakon molitve i pozdrava nadbiskupa Barišića prisutni su se osvrnuli na susret animatora za pastoral zvanja koji je održan u rujnu prošle godine u Šibeniku. Susret je bio plodan s predavanjima samih animatora koji su pripremili, također, i radionice za sam rad kao i evaluaciju predavanja. U vrednovanju je istaknuta korisnost ovakvih susreta, jer obogaćuju, ohrabruju i jačaju zajedništvo. Formativni susreti animatora za zvanja obilježeni su i povijesno-kulturnim događanjima. Sljedeći takav susret predviđen je od 18. do 20. rujna ove godine u Đakovu.

Na sjednici se razgovaralo i o nadolazećim susretima sjemeništaraca, bogoslova i odgojitelja. Predstavljen je izvještaj vlč. Josipa Ivešića, tajnika Odbora za ministrante pri Vijeću, o Međunarodnom hodočašću ministranata prošle godine u Rimu od 29. srpnja do 4. kolovoza. To je susret na kojem je sudjelovalo najviše ministranata iz naše domovine i to iz više nad/biskupija.

Na sjednici se razgovaralo i o Nedjelji Dobrog Pastira za koju će se pripremiti prigodni materijali uz časopis »Susret«.

Svjetski dan molitve za duhovna zvanja nije dan koji bi se trebao obilježiti samo jednom nedjeljom, jednim danom u kojem se intenzivno moli za zvanja, istaknuo je nadbiskup Barišić. Nužan je kontinuitet kroz godinu i umrežen rad svih subjekata u pastoralu. Potrebno je konkretnije živjeti proročku dimenziju posvećenog života. Također se raspravljalo o potrebi približavanja teme duhovnog poziva mladima preko medija kao što su radio, Internet i televizija. U svemu tome bilo bi dobro iskoristiti već postojeće medijske kanale.

Susret je zaključen molitvom i nadom u veću promociju duhovnih zvanja u našoj domovini.

**ODRŽAN KOLOKVIJ O SAVJESTI I KULTURI ŽIVOTA**

– ZAGREB, 25. SIJEČNJA 2019. –

U povodu Dana života koji se ove godine proslavlja u nedjelju, 3. veljače, predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za život i obitelj dubrovački biskup Mate Uzinić predstavio je prigodnu poruku u petak, 25. siječnja, u prostorima HBK u Zagrebu tijekom konferencije za novinare.

U poruci naslovljenoj »Savjest u svjetlu zakona ljubavi« biskup Uzinić je istaknuo kako se nad suvremenim čovjekom na različite načine provodi sustavno utišavanje glasa savjesti te se pravnim propisima pokušava stvoriti neku umjetnu savjest kojom se nastoji opravdati grijeh protiv temeljnog zakona ljubavi.

Poručio je da je namjerno prekidanje ljudskog života uvijek moralno zlo, bilo da je riječ o pobačaju ili eutanaziji.

Osvrnuvši se na aktualna previranja oko novog zakona o pobačaju, biskup Uzinić ucijelosti je prenio dio poruke koji nedvosmisleno govori o protivljenju i neprihvatanju bilo kojeg zakona koji bi ozakonio namjerno prekidanje života nerođene djece, tih najnevinijih i najnezaštićenijih članova ljudske obitelji, jednako kao i onih koji bi ozakonili namjerno prekidanje života nemoćnih, bolesnih i starih članova našega društva.

Na konferenciji su bili predstavljeni naglasci i zaključci s kolokvija o savjesti i kulturi života koji je održan neposredno prije konferencije za novinare u zgradi Hrvatske biskupske konferencije. Kolokvij je organiziralo Vijeće HBK za život i obitelj, a u njegovom su radu sudjelovali prof. dr. sc. Suzana Vuletić, s katedre moralne teologije Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu Sveučilišta J.J. Strossmayer u Osijeku, prof. dr. sc. Aleksandra Korać Graovac, s katedre za obiteljsko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, dr. sc. Mirjana Radan, ginekologinja, porodničarka, bioetičarka te prof. dr. sc. Jasenka Markeljević, s katedre interne medicine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Dr. Vuletić je u svojem izlaganju »Savjest kao Božji dar u kontekstu kulture života« upozorila je kako u suvremenom konformističkom društvu, u kojemu prevladavaju pluralistička etička uvjerenja, pojedinac se često nalazi pred velikim iskušenjima i proživljava mnoštvo egzistencijalnih borbi u svojem nastojanju da ustraje u savjesnom postupanju. A ta se borba na osobito dramatičan način događa u biomedicinskom kontekstu liječničkog djelovanja. Istaknula je kako crkveno učiteljstvo poziva da se u svem djelovanju, a posebno onom povezanom s dostojanstvom čovjeka, treba imati jak moralni osjećaj kako bi se ostvarila istinska dobrobit čovjeka unatoč opasnostima koje mu prijete nekontroliranim biomedicinskim napretkom i često liberalnim zakonima.



Prof. dr. sc. Aleksandra Korać Graovac koja je održala predavanje »Savjest između zakonitoga i moralnog« istaknula je kako živimo u pluralističkom društvu u kojemu se trebamo zalagati za moralne zakone i političku odgovornost zakonodavne vlasti za propise koje donosi. »Sloboda savjesti predstavlja ljudsko pravo, a emanacija toga prava je pravo na priziv savjesti koje je korekcija zakona koji su etički dvojbeni. Država koja počiva na demokraciji, vladavini prava i načelu zaštite ljudskih prava svakog pojedinca mora omogućiti učinkovitu zaštitu prava na priziv savjesti kao korektiva zakona koji su etički sporni, odnosno nisu u cijelosti kao takvi moralno prihvaćeni od cijele društvene zajednice«, naglasila je prof. dr. sc. Korać Graovac.

O temi »Pobačaj – drama savjesti suvremenog čovjeka« govorila je ginekologinja, porodničarka, bioetičarka dr. sc. Mirjana Radan. Ona je upozorila kako drama savjesti zbog namjerno učinjenog pobačaja pogađa sve ljude, majke i očeve, obitelji, znanstvenike, zakonodavce, prosvjetne i medijske djelatnike.

»Ljudski život započinje začecem. To je znanstvena činjenica. Spajanjem jedne muške i ženske spolne stanice nastaje zigota. Zigota je jedna oplođena jajna stanica. Zigota ima sve: ima plan, kod i program razvoja čovjeka. Ako čovjek nije čovjek na razini samo jedne stanice neće to nikad biti, pa niti u trenutku svoje smrti kad će imati trilijune stanica. Pitanje pobačaja je pitanje prvenstveno zaštite majke, obitelji i društva«, poručila je dr. sc. Radan.

Predavanje naslovljeno »Priziv savjesti zdravstvenih djelatnika kao civilizacijska tekovina« održala je prof. dr. sc. Jasenka Markeljević, s katedre interne medicine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Kako je rekla, poruka njezinog izlaganja bila je da se mora osvijestiti današnje stanje stvari kada smo suočeni s radikalizacijom poimanja vrijednosti ljudskog života u kontekstu nadolazećeg transhumanizma koji želi promijeniti ljudsku bit i koji nas ljude želi udaljiti od naše vlastite biti. »Treba osvijestiti da je priziv savjesti neotuđivo ljudsko pravo koje je zajamčeno našim Ustavom, ali i raznim međunarodnim konvencijama i rezolucijama te se nalazi u povelji Europske unije koja nas također obvezuje. Problem je što se to pravo želi selekcionirati. Mi kao znanstveni djelatnici pozvani smo da čuvamo to pravo koje je zajamčeno polaganjem Hipokratove zakletve, a koja se temelji na etičkim smjernicama od prije više od dvije tisuće godina«, poručile je prof. dr. sc. Markeljević.

Na kraju je istaknuto kako ove godine započinje novi trogodišnji ciklus obiteljskog pastorala koji ima za temu promišljanje o starijim osobama, međugeneracijskoj solidarnosti te poslanju baka i djedova. Na tu temu bit će održani nacionalni studijski dani u Šibeniku od 24. do 28. travnja ove godine. Ciklus će završiti nacionalnim susretom hrvatskih katoličkih obitelji u Ludbregu 2021.

Broj: 41/2019.

Krk, 30. siječnja 2019.

**OTPUŠTANJE CENZURE ZBOG POBAČAJA**

Tko nešto poduzme radi pobačaja upada, ako dođe do učinka, u izopćenje unaprijed izrečeno (kan. 1398). Prema općim kanonskim normama u izopćenje upadaju one katoličke osobe koje su svjesno i slobodno, fizički ili moralno, sudjelovale u zločinu učinkovitog pobačaja.

Redovitom vlašću mogu otpustiti cenzuru: ordinarij (tj. dijecezanski biskup, generalni i biskupski vikar i viši redovnički poglavari) u sakramentu ispovijedi i izvan njega; a samo u sakramentu ispovijedi svaki biskup i kanonik pokorničar (usp. kann. 1355, § 1; 508, § 1).

Da bi vjernici u našoj biskupiji mogli lakše dobiti otpuštenje cenzure zbog pobačaja i zatim odrješenje od grijeha, ovime prenosim odluku pape Franje koju je objavio u apostolskom pismu *Misericordia et misera* 20. studenog 2016. u br. 12: **»podjeljujem od sada nadalje svim svećenicima, po snazi njihove službe, ovlast da daju odrješenje onima koji nešto poduzmu oko grijeha pobačaja«**, a kojom svim svećenicima koji imaju ovlast za ispovijedanje (jurisdikciju), a nije im prestala, daje ovlaštenje da vjernike koji su počinili grijeh i kazneno djelo pobačaja odriješe od grijeha i cenzure izopćenja.

Neka ispovjednici na primjeren način pokornicima predoče ozbiljnost i težinu počinjenog grijeha te im, prema njihovim prilikama, odrede odgovarajuću spasonosnu pokoru.

✠ Ivica, biskup

Broj: 42/2019.

Krk, 30. siječnja 2019.

**PRVE SUBOTE U MJESECU**

Uz ovaj broj *Službenog vjesnika Biskupije Krk* župe dobivaju i prigodnu knjižicu *Prve subote – molitveni dani za duhovna zvanja*, koju svake godine priprema Bogoslovno sjemenište u Đakovu.

Svijesni smo kako je pitanje buđenja novih duhovnih zvanja u našoj biskupiji jedan od ključnih i nezaobilaznih problema. Ova potreba poziva nas da joj se posvetimo tijekom cijele godine u našem cjelokupnom pastoralu. Neka nam i ova knjižica bude vrijedna pripomoć u organiziranju sv. misa na prve subote, euharistijskih klanjanja te u danima koji prethode nedjelji Dobrog pastira – Danu duhovnih zvanja – koja ove godine pada 12. svibnja.

✠ Ivica, biskup

Broj: 43/2019.

Krk, 30. siječnja 2019.

**OBILJEŽAVANJE DANA POSVEĆENOG ŽIVOTA**

— KRK, 2. VELJAČE 2019. —

U organizaciji povjerenika za Ustanove posvećenog života vlč. Zvonimira Badurine Dudića ove će se godine Dan posvećenog života obilježiti u subotu 2. veljače 2019.

**Program:**

17.00 sati: u dvorani Biskupije predavanje s. M. Bernardine Galić o prisustvu i radu sestara karmelićanki BSI u Rusiji.

18.00 sati: sveta misa koju predvodi krčki biskup.

Nakon svete mise bit će prigodno zajedničko druženje u prostorima Biskupije.

✠ Ivica, biskup

Broj: 44/2019.

Krk, 30. siječnja 2019.

**27. SVJETSKI DAN BOLESNIKA**

— 11. VELJAČE 2019. —

Na stranicama 2 i 3 ovog *Službenog vjesnika Biskupije Krk* možete pronaći poruku pape Franje povodom Svjetskog dana bolesnika, koji se tradicionalno slavi na blagdan Gospe Lurdske 11. veljače. Papina poruka kao misao-vodilju uzima biblijski tekst: »Besplatno primiste, besplatno dajte!« (Mt 10, 8).

Na misi koju ćete slaviti taj dan, možete se poslužiti ovom porukom u pripremanju homilije. Ukoliko smatrate uputnim, bolesnima i nemoćnima možete podijeliti sakrament bolesničkog pomazanja, obrazloživši prije toga župnoj zajednici narav i svrhu ovog sakramenta te kome se i kada podjeljuje.

✠ Ivica, biskup

### SV. MISA I BRIGA ZA UMIRUĆE U VELJAČI

Preporučam da se u našim župama u veljači služi jedna sv. misa za umiruće s pozivom vjernicima da u što većem broju sudjeluju na toj misi, a oni koji to žele, mogu doprinijeti za misni stipendij. Time se senzibilizira vjerna zajednica za odgovornost prema onima koji odlaze s ovoga svijeta u vječnost, a potrebni su naše pomoći.

I suočavanje s teškom bolešću i smrću može biti milosna prigoda približavanja i predanja Gospodinu kako umirućeg tako i članova njegove obitelji.

Budimo uvijek na raspolaganju vjernicima kako bi se što bolje pripremili za smrt ili rastanak od svojih bližnjih. Budimo raspoloživi za duhovne razgovore, sakramente pomirenja i sv. pričesti te bolesničko pomazanje. Ukazujmo na važnost sakramenata u tim posebnim životnim trenucima.

✠ Ivica, biskup

### TEČAJEVI PRIPRAVE ZA BRAK

Tečaj pripreve za brak za područje **otoka Krka** održat će se u dva termina: od 11. do 15. veljače i od 11. do 15. ožujka 2019., od 18.30 do 20.30 sati u dvorani Biskupskog dvora u Krku.

Za područje **otoka Lošinja** tečaj će se održati od 4. do 10. ožujka 2019. u vjeronaučnoj dvorani, s početkom u 19 sati.

Za područje **otoka Cresa** odvijat će se u Cresu od 7. do 10. ožujka 2019.

Za područje **otoka Raba** tečaj će se održati u Rabu od 24. do 28. veljače 2019.

Tečaj pripreve za brak u **Novalji** održat će se od 25. veljače do 1. ožujka 2019.

✠ Ivica, biskup

Broj: 47/2019.

Krak, 30. siječnja 2019.

**GODIŠNJICA SMRTI BISKUPA KARMELA ZAZINOVIĆA**

— 5. OŽUJKA 2019. —

U utorak 5. ožujka spominjemo se 22. godišnjice smrti biskupa Karmela Zazino-  
vića. Sveta misa za pokojnog biskupa Karmela slavit će se toga dana u Krčkoj kated-  
rali u 18.00 sati. Kanonici i svećenici grada Krka pozvani su koncelebrirati na ovom  
misnom slavlju.

✠ Ivica, biskup

Broj: 48/2019.

Krak, 30. siječnja 2019.

**MILOSTINJA IV. KORIZMENE NEDJELJE I MISE »ZA DUŠE«**

— 31. OŽUJKA 2019. —

Ove godine četvrta korizmena nedjelja pada 31. ožujka. Od milostinje koja se  
skupi na misama te nedjelje, kao i kroz tjedan nakon te nedjelje, župnici ili župni  
upravitelji dužni su slaviti ili dati slaviti mise »za duše« po dvostrukom misnom  
stipendiju.

Usporedi: br. 34/2010. od 26. siječnja 2010. u *Službeni vjesnik Biskupije Krak*, br.  
1/2010., str. 20 i br. 821/2000. od 13. prosinca 2000., u *Službeni vjesnik Biskupije Krak*  
br. 6/2000., str. 154 – 155.

✠ Ivica, biskup

Broj: 49/2019.

Krak, 30. siječnja 2019.

**SV. MISA ZA POKOJNE BISKUPE, SVEĆENIKE I REDOVNIKE**

— 1. TRAVNJA 2019. —

U smislu naše dijecezanske odredbe (br. 49/2014. od 20. siječnja 2014., u: *Služ-  
beni vjesnik Biskupije Krak*, br. 1/2014, str. 17-18), i ove godine potičem župnike da u  
ponedjeljak poslije četvrte korizmene nedjelje, slave svetu misu na sljedeću nakanu:  
— **za pokojne svećenike koji su službovali u toj župi (tim župama) i za pokojne  
biskupe, svećenike, redovnike i redovnice rodnom iz te župe (tih župa).**

Stipendij za ovu nakanu uzima se iz milostinje četvrte korizmene nedjelje.

✠ Ivica, biskup

**OBLJETNICE REĐENJA BISKUPA ORDINARIJA IVICE (22. OŽUJKA)**  
**I BISKUPA U MIRU VALTERA (15. OŽUJKA)**

U mjesecu ožujku obilježavamo obljetnice biskupskih ređenja našeg biskupa ordinarija mons. Ivica Petanjka, kao i biskupa u miru mons. Valtera Župana. Biskup Ivica 22. ožujka slavi četvrtu godišnjicu svoje biskupske službe, a biskup Valter 15. ožujka dvadesetprvu obljetnicu svog biskupskog ređenja.

Potičemo Vas stoga da ih se, na spomenute dane, u svim misama s vjernicima posebnim zazivom u molitvi vjernika spomenemo i preporučimo ih Gospodinu. Izrazimo im na taj način zajedništvo ali i zahvalnost Bogu za sve što preko njih čini za našu biskupijsku zajednicu i šire.

Franjo Velčić, generalni vikar

**PREDUSKRSNI PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK**

— KRK, 10. TRAVNJA 2019. —

Ovogodišnji preduskrсни plenarni svećenički sastanak održat će se u srijedu 10. travnja u Biskupskom dvoru u Krku. Predavač će biti dr. sc. Ivan Bodrožić, profesor patrologije na KBF-u u Zagrebu.

Pozvani su na sudjelovanje svi svećenici, đakoni, redovnici s boravištem na području Krčke biskupije, te naši bogoslovi, s dozvolom poglavara.

**Dnevni red**

- 09.30 sati: u katedrali pokorničko bogoslužje sa svetom ispovijedi (predvodi: dr. sc. Ivan Bodrožić). Za vrijeme ispovijedi bit će izloženo Presveto sa zajedničkim zaključkom klanjanja;
- 10.30 sati: odmor uz osvježenje;
- 10.45 sati: u dvorani Biskupije predavanje dr. sc. Ivana Bodrožića: »Pastiri Crkve između revnosti i konformizma u društvu sloboda«;
- 11.45 sati: rasprava;
- 12.30 sati: obraćanje o. Biskupa, izvještaji povjerenikâ i obavijesti;
- 13.30 sati: ručak i završetak sastanka.

Mole se svećenici i redovnici da plenarni svećenički sastanak ubilježe u svoje kalendare i rezerviraju ovaj termin kako bi na njemu mogli cjelovito i neizostavno sudjelovati.

✠ Ivica, biskup

Broj: 52/2019.

Krk, 30. siječnja 2019.

## **DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U 2019. GODINI**

### **I.**

Duhovne vježbe na Košljunu održat će se ove godine od 19. do 23. kolovoza, a voditelj će biti fra Štefan Kožuh OFMCap.

Za ove duhovne vježbe voditelj je označio dva cilja: susret s Bogom i susret s nama samima. Nastojat će se obnoviti zadivljenost Bogom i životom, u ozračju sabranosti i molitve kroz sve dane duhovnih vježbi. Duhovne će se vježbe stoga odvijati u potpunoj šutnji. Razgovor će biti moguć tek na kraju dana, nakon večere.

### **II.**

Postoji mogućnost prijave na duhovne vježbe koje organizira Gospićko – senjska biskupija u ovim terminima:

- 1.) Od 18. do 21. veljače u pastoralnom centru »Plitvički Emaus«; voditelj: p. Josip Sremić DI.
- 2.) Od 19. do 22. kolovoza u svetištu Majke Božje od Krasna.

Za ove duhovne vježbe potrebno se prijaviti u kancelariju Gospićko-senjske biskupije na broj: 053/746-400 i to za prvi turnus najkasnije do 11. veljače, a za drugi turnus najkasnije do 12. kolovoza. Duhovne vježbe započinju prvog dana u 12 sati.

Molim sve svećenike koji u ovoj godini namjeravaju duhovne vježbe obavljati izvan naše biskupije da o tome obavijeste Biskupski ordinarijat u Krku kako bi znali da li će biti potreban drugi turnus duhovnih vježbi u Krku.

✠ Ivica, biskup

➤ **POVJERENSTVO ZA PASTORAL MLADIH**

Broj: 1/2019.

Banjol, 24. siječnja 2019.

**KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA**

– SAMOBOR, 21. – 24. OŽUJKA 2019. –

Povjerenstvo za pastoral mladih organizira korizmenu duhovnu obnovu koja će se održati u Samoboru u kući susreta »Tabor« od 21. do 24. ožujka 2019. Duhovnu obnovu predvoditi će fra Ivan Matić.

Prijave su od 24. veljače do 11. ožujka. Molimo poštovane župnike da animiraju mlade iz svojih župa, ali i one koji zbog školovanja, studija ili posla borave van naše biskupije kako bi mogli sudjelovati u programu. Prijave su na mob: 0914004840 ili e-mail: mhendrih@gmail.com.

Marin Hendrih, povjerenik

➤ **URED ZA OBITELJ**

**SUSRET VODITELJA TEČAJEVA PRIPRAVE ZA BRAK**

— KRK, 6. TRAVNJA 2019. —

Ured za obitelj Krčke biskupije organizira cjelodnevni susret svih predavača, voditeljskih parova i bračnih parova volontera na susret koji će se održati u subotu 6. travnja 2019. godine na temu: *Tečaj priprave za brak – analiza i perspektive*. Gost predavač bit će dr. Petar Krešimir Hodžić. Također, na sudjelovanje na susretu pozivamo i sve dekane kao i ostale svećenike. Program susreta ćemo naknadno objaviti.

Josetta Blažić

Voditeljica Ureda za obitelj Krčke biskupije

➤ **APOSTOLAT ZA DUHOVNO MAJČINSTVO ŽENA »MARICA STANKOVIĆ«**

**KORIZMENI SUSRET ŽENA OTOKA KRKA**

— KRK, 19. OŽUJKA 2019. —

Korizmeni susret žena otoka Krka održat će se u Krku, na svetkovinu sv. Josipa, u utorak 19. ožujka. Započet će u 17.00 sati u kripti, a nastaviti se sa sv. misom u 18.00 sati u Katedrali.

Mirjana Žužić, voditeljica



**EDUKATIVNA RADIONICA ZA VODITELJE ŽUPNIH CARITASA**

– KRK, 23. VELJAČE 2019. –

U subotu 23. veljače, s početkom u 9.30 sati, u dvorani Biskupije Krk održat će se edukativna radionica za voditelje župnih Caritasa naše biskupije pod nazivom »Slušanje i govor kao alati pomaganja«. Radionicu će voditi voditeljica Ureda za obitelj naše biskupije gđa Jozetta Blažić, soc. pedagog. Po završetku radionice bit će prilika za neformalno druženje i domjenak. Smisao i cilj ovakvih radionica je osobna izgradnja, ali također i pomoć voditeljima u stjecanju znanja i vještina koje mogu biti od koristi u radu s korisnicima Caritasa.

**DUHOVNA OBNOVA ZA ŽUPNE CARITASE**

– KRK, 23. OŽUJKA 2019. –

Već tradicionalno uoči Uskrsa organizira se jednodnevna duhovna obnova za sve članove i aktivne volontere župnih Caritasa. Ove godine obnova će se održati na Rabu dana 23. ožujka, a predvodit će je vlč. Krunoslav Boras, župnik župe Barbat. Obavijest i poziv župnim Caritasima bit će upućen na vrijeme.

**KORIZMENA AKCIJA »ZAJEDNO MOŽEMO VIŠE«**

I ove se godine nastavlja dobra suradnja s »Trgovinom Krk«, te se ponavlja akcija kojom prikupljamo prehrambene namirnice i higijenske potrepštine za potrebite otoka Krka, no ove godine pod imenom: »Zajedno možemo više«. Akcija će trajati tijekom cijele korizme tj. od 06. ožujka do 20. travnja o.g., na način da će u dućanima biti postavljene košare u koje će kupci moći staviti kupljene proizvode koje žele donirati. Akcija bi se trebala provesti u 22 mjesta na otoku Krku, u 32 dućana. Primarni cilj je prikupljene proizvode distribuirati potrebitima u župi u kojoj se nalazi i dućan. Ukoliko je slučaj da župa nema takvih potreba ili je prikupljena veća količina od potrebne, proizvode preuzima Biskupijski Caritas koji će ih pridodati redovitim paketima hrane za naše korisnike.

## DUHOVNA AKCIJA »NE KUPOVANJU NEDJELJOM«

Ovom akcijom senzibilizira se i potiče vjernike na uzdržavanje od kupovine nedjeljom te se to sugerira kao prijedlog za djelo pokore u korizmi. Pozornost je na činjenici da ovo odricanje kupovanja nedjeljom ima trostruku pokorničku dimenziju:

- 1.) Prema sebi, jer gospodarimo svojim prohtjevima (odricanje)
- 2.) Prema bližnjemu, jer rasterećujemo prodavače (djelo milosrđa)
- 3.) Prema Bogu, jer otvaramo prostore Božjem djelovanju (molitva)

## PROJEKT »PRIJATELJI S MORA«

Caritas Biskupije Krk pokreće novi projekt »Prijatelji s mora« koji želi uključiti iznajmljivače privatnog smještaja, ali i ostale kojima je moguće.

Svjесni blagodati koju imamo time što živimo uz more, želimo to bogatstvo omogućiti i onima kojima je odlazak na more samo neostvareni san. U našem Caritasu živi ovakav projekt već 13 godina kroz projekt »Kuća za odmor« u Martinšćici na Cresu nakon kojeg svake godine dobivamo pozitivna svjedočanstva višočlanih obitelji koja nikoga ne ostavljaju ravnodušnim, osobito kad su u pitanju iskustva djece. Nekima je odlazak na more nemoguće ostvariti, a ovakve im prilike pruže melem na ranu i svojevrsnu utjehu u zahtjevnim životnim situacijama.

Potaknuti tim iskustvima želimo ponuditi iznajmljivačima privatnog smještaja i ostalima da **bez naknade prime jednu obitelj** iz Slavonije, koja si ne može sama priuštiti odlazak na more u ljetnim mjesecima koji su pred nama. Želimo pružiti priliku ljudima dobre volje da i na ovakav način mogu učiniti djelo milosrđa, a vjerujemo da će i za njih ovakva iskustva biti obogaćujuća.

Caritas Biskupije Krk u ulozi organizatora/posrednika, a u suradnji s Caritasom Đakovačko-osječke nadbiskupije, povezat će donatora i obitelj koja odgovara njegovim uvjetima. Ukoliko donator želi, može dobiti opis obitelji prije njezina dolaska. **Oni koji žele ponuditi smještaj te tako postati »prijatelj s mora«, trebaju se prijaviti Caritasu Biskupije Krk putem email adrese [caritas@biskupijakrk.hr](mailto:caritas@biskupijakrk.hr) ili pozivom na broj 222-303 radnim danom od 9 do 12 sati. Molimo sve donatore da se jave do kraja ožujka o.g.**, kako bismo stigli iskomunicirati s potencijalnim obiteljima njihov dolazak.

Informacije koje su potrebne kod prijave donatora smještaja su:

- U kojem terminu se nudi smještaj
- Koji je kapacitet ponuđenog smještaja
- Do kojeg datuma je potrebno potvrditi dolazak obitelji.

**KRONIKA KRČKOG BISKUPA**

Mons. Ivica Petanjak je:

Prosinač

- 20. u dvorani SŠ »Kralj Zvonimir« u Krku nazočio božićno-novogodišnjem koncertu djece osnovnih škola otoka Krka;
- 21. u Biskupskom dvoru u Krku susreo se s našim bogoslovima;
- 23. predvodio misno slavlje u Domu za starije i nemoćne »Mali Kartec« u Krku;
- 24. u Krčkoj katedrali predvodio misu polnoćku;
- 25. u Krčkoj katedrali predvodio svečanu božićnu misu;
- 28. primio u bratski posjet fra Giovannija Cropellija, fra Fabrizija Zaccarinija i fra Ada Baruffa iz samostana u Lendinari (IT);
- 31. u Krčkoj katedrali slavio misu zahvalnicu na kraju građanske godine;

Siječanj

- 01. u Krčkoj katedrali predvodio misu svetkovine Bogorodice Marije;
- 04. na Trsatu sudjelovao na sprovodnim obredima i predvodio misu za pok. dr. fra Emanuela Hoška;
- 05. u Oazi Kraljice mira u Krku bio na večeri s pjevačima katedralnog zbora;
- 06. u Krčkoj katedrali predvodio misu Bogojavljenja;
- 15. uputio brzojav sućuti svećeniku Marinu Dašeku zbog smrti njegova oca Zvonimira Dašeka;
- 16. primio vlč. Josipa Radića, svećenika Zadarske nadbiskupije;
- 21. u Zagrebu sudjelovao na XXI. zajedničkom zasjedanju Biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine;
- 22. nazočio otvorenju TPT-a na Šalati;
- 23. u Zagrebu sudjelovao na Izvanrednom zasjedanju HBK;
- 26. U Cresu nazočio susretu mladih u prigodi spomendana sv. Ivana don Bosca i predvodio misu;

➤ **IZVJEŠTAJI****BISKUP IVICA POSJETIO DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE U KRKU**

– KRK, 23. PROSINCA 2019. –

Već tradicionalno u predbožićno vrijeme, a ove godine na 4. nedjelju došašća, biskup Ivica pohodio je Dom za starije osobe »Mali Kartec« u Krku. Na svetoj misi sudjelovalo je oko 70-ak umirovljenika, korisnika doma, te osoblje i Uprava.

U prigodnoj homiliji biskup Petanjak osvrnuo se na liturgijska čitanja: »Vi, koji živite u ovom domu za umirovljenike i čiji su koraci postali odmjereni i pomalo usporeni i umorni, ne osjećate onu užurbanost, koji puta i histeriju, koja vlada u svijetu i koja je, po sebi, motivirana dobrim nakanama: kako stići završiti sve one poslove koji se moraju učiniti prije jednog velikog blagdana kao što je Božić, obići sve trgovine kako bi nabavili poklone kojima ćemo obradovati one do kojih nam je stalo, a onda se možda i uputiti i na dulje putovanje kako bismo ove božićne blagdane proveli zajedno sa svojom širom obitelji.«

Biskup Petanjak primijetio je kako i nedjeljno evanđelje ima upravo ove karakteristike užurbanosti i dinamičnog djelovanja jer nakon što je mlada Marija primila anđeoski navještaj da će začeti i roditi Sina Božjega kao čovjeka, žurno kreće na put, kako bi se susrela s osobom od povjerenja, sa svojom tetkom Elizabetom, koja također čeka rođenje svoga sina Ivana.

»Gledamo kako se susreću dvije buduće majke, koje čekaju rođenje svog prvog djeteta. Obje su radosne i Bogu zahvalne jer su djeca koja se trebaju roditi začeta na čudesan način. Elizabeta će postati majka pod stare dane, a Marija je začela po Duhu Svetu. Zato ovaj susret ne može biti ništa drugo doli veličanje Božje dobrote i zahvala za sva njegova lijepa i velika iznenađenja«, rekao je biskup.

Poručio je svima kako Božji zahvati koji izazivaju neprolaznu radost daju snagu za cijeli život, pa i onda kad nam dođu dani teški i mučni, kad križ pritisne sa svih strana, kad se budemo osjećali kao da nam je Bog leđa okrenuo, živjet ćemo od tih Božjih zahvata koji su nam u prošlosti prouzročili toliku radost, jer ćemo se sada, u nemilim danima, vraćati na prijašnja vremena i sebi govoriti: »I ovo što sada živim ima smisla, ima neko značenje i poruku, jer mi Bog ne bi nešto veliko u prošlosti učinio što sada ne bi za mene bilo dobro i spasonosno.«

Na koncu mise svima se obratio vlč. mr. Anton Peranić, koji je od 1996. godine dušobrižnik Doma, te biskupu i svima nazočnima progovorio o događajima u protekloj godini, te o važnosti dušobrižništva i izgradnje zajedništva u svakom trenutku života, pa tako i u umirovljeničkim danima koje provode u Domu za starije.

Biskup Petanjak zahvalio se vlč. Peraniću što već dugi niz godina radosno služi u ovom Domu i svima poručio: »Volio bih da se i vi koji svoje dane provodite u ovoj

ustanovi, više puta, a osobito kad vam je teško, vratite u dane i događaje koji su obilježili vaš život, po čemu ste vi jedinstveni i neponovljivi, po čemu vas ljudi pamte i po čemu će vas se sjećati i onda kad vas ovdje više ne bude.«

## SLAVLJE BOŽIĆA U KRČKOJ KATEDRALI

Krčki biskup mons. Ivica Petanjak predvodio je u Krčkoj katedrali svečanu misu polnoćku te središnje misno slavlje svetkovine Božića.

U propovijedi mise polnoćke istaknuo je:

»Kršćanski blagdani, spomendani svetaca i spomeni događaja koje je Bog izveo u povijesti trebali bi nas više privući Bogu. Oni su određeni korektiv našeg života, jer bi nam trebali ukazivali na tolike događaje koje je Bog za nas učinio i u isto vrijeme nam postaviti pitanje: gdje sam ja u svemu tome? Jesam li se ja tu negdje pronašao? Jesam li svjestan da to Bog čini i radi mene? Da mi određenim događajem i činom pokazuje put kojim bi trebao ići i način života koji bih trebao slijediti? Ako nas danas više ne zanima taj kršćanski sadržaj, ako mi u kršćanskim blagdanima više ne tražimo poruku za svoj život, ako smo sebe uvjerali da sve možemo mi sami i bez Boga, onda su naši blagdani isprazni.«

»Kako vrijeme odmiče postajemo sve više svjesniji kako ovaj svijet od nas kršćana uzima samo izvanjsku formu, ali bez sadržaja. Milijuni su ljudi krenuli na put zato što je Božić. Potrošile su se milijarde kuna i eura na poklone; jest će se i piti, slaviti i nazdravljati, sve u ime Božića, a Božića, tj. malog Boga koji se kao dijete rodio radi nas ljudi i radi našega spasenja, njega nigdje nema „ni pod razno“. Sav svijet je na nogama radi toga što je Bog došao na zemlju, što se Bog utjelovio i postao čovjekom, što je nevidljivi Bog postao vidljiv čovjek. Što nas je ljubio sve do smrti - smrti na križu. Ali na njega ni ne misli. Mi smo kršćani dopustili ateistima da nam ukradu Božić, da nam ukradu našu najveću svetinju.«

»Moramo se vratiti evanđeoskom sadržaju. Moramo se vratiti evanđeoskoj poruci, jer Božji zahvati u povijesti nisu ideje, nisu priče, nisu čak ni mudri poučci o ispravnom načinu života, nego su događaji. Bog nešto čini. Bog svoj govor pretvara u čin. Božji govor i poruka dobivaju tijelo, oblik. Božji govor postaje živa osoba koja hoda zemljom i svakim svojim pokretom objavljuje nam Boga i govori nam o našem suodnosu s Bogom i s ljudima.

Ako se Bog kreće prema nama i mi se moramo pokrenuti prema njemu. Ako on dolazi k nama, mi mu ne možemo okrenuti leđa, jer neće doći do susreta, nećemo se upoznati, nećemo saznati što nam želi reći.«

Bog je misterij utjelovljenja svoga Sina preko anđela objavio pastirima, onima odbačenima, na marginama društva koji nisu bili uvršteni ni u popis stanovništva.

Ali nije se rodio među njima već oni bivaju pozvani sve svoje ostaviti i krenuti mu ususret:

»Kao što su pastiri napustili možda i dugo traženi onaj najbolji, idealni pašnjak i zaklon koji su mogli pronaći za svoje stado i u drugi plan stavili svoj posao i planove, svoj počinak i svoj napor i potaknuti veličinom događaja koji se ostvario pohrlili prema Betlehemu, zastanimo i mi na trenutak, odmaknimo se od svojih pomno isplaniranih slavlja, dekoracija, planova i očekivanje i dopustimo biti zateknuti veličinom milosnog misterija Boga koji poradi nas postaje čovjekom, dolazi nam u svojoj ogoljenosti i nezaštićenosti čovječstva i daje nam se u potpunosti. Sve u želji da se istinski s njime susretnemo i da taj susret protka naše živote. Učinimo i mi barem minimum napora, krenimo mu ususret u euharistijskom slavlju, u zajedničkoj i osobnoj molitvi, u susretu sa članovima obitelji, u osluškivanju potrebitih koji su oko nas i zahvalimo mu za Njegovu ljubav i blizinu jer je upravo to ono što u svetkovini Božića slavimo.«

U misnom slavlju na sam dan Božića poručio je mnogobrojnim okupljenim vjernicima:

»U svom promišljanju o događaju koji se zove Isus Krist, sveti Ivan evanđelist je otišao najdalje. U njegovom evanđelju nemamo ništa od onih izvanjskih formi na kojima se temelji cijela božićna idila Kristovog rođenja kao što je Betlehemska štalića, Marija i Josip, životinje, slama, pastiri, anđeli, Mudraci s Istoka... On je pokušao prodrijeti u misterij života samog Boga. Vinut se put nebesa, u sfere izvan prostora i vremena. Otići u onu stvarnost koja je postojala u Bogu prije nego li je svijeta bilo i doći do spoznaje da sve što je ikada na ovom svijetu postalo i zaživjelo, da sve što je ikada zadobilo svoj oblik, materijaliziralo se i postalo vidljivo, da je sve to na jedan drugačiji način već prije u Bogu živjelo i postojalo, da je sve dobro promišljeno i usklađeno, da se sve odvija po Božjem promislju, i da sve ima svoju svrhu i cilj.

U tom Božjem promislju od vijeka je postojao i plan da će sam Bog zakoračiti u ovu povijest na način na koji nijedan mislilac i filozof nikada ne bi mislio. Ne bi mislio jer znamo da sve što postoji nastoji uzdići se na jednu višu razinu, teži za nečim višim i većim. Nitko ne želi ići ispod dosegnutog standarda, nego iznad.

Samo je Bog onaj koji se kroz cijelu povijest neprestano spušta i to iz jednog jedinog razloga: ljubavi. On želi svoj božanski život komunicirati nama. On nas želi učiniti što sličnijima sebi. On nam pokazuje da čovjek može biti uvijek više i da može postići više, ali pod uvjetom da se dragovoljno spušta sve niže. Što se bude htio spuštati sve niže, to će postajati sve viši. To je Božja logika i to je njegov način ponašanja.

Danas, na Božić, slavimo to Božje silaženje među nas ljude koje nije bilo samo prigodno i nije bio samo jednokratni posjet Boga čovjeku, nego je bio trajni ostanak s ljudima.

Ali, kako to primjećuje evanđelista Ivan, Boga čovjek ne prihvaća. »Božji silazak među nas ljude bio je po ljudskoj slabosti, po tijelu. Tijelo je slabo. Tijelo je nesavršeno, nezasitno, nezadovoljno, uvijek mu nešto fali, vječno mu nešto smeta, hoće osvojiti sav svijet, a jedan pogled ispod oka baci ga u depresiju. Možda je i to razlog zašto je čovjek Božji dolazak na zemlju dočekao „na nož“, postavio se neprijateljski, očekujući Boga koji će doći u sili i snazi, a ne zaogrnut ljudskom slabošću.«

Ali, upravo tu se krije božićna poruka: »Bog dolazi k nama po slabosti, dolazi u tijelu, jer želi da susret Boga i čovjeka bude vidljiv, da bude opipljiv, ali nadasve da uvidimo da smo potrebni jedni drugima, da ne možemo jedni bez drugi, da moramo učiti jedni od drugi, da si moramo međusobno pomagati, da mora svijetom zavladati sloga, uvažavanje, praštanje, sebedarje.

Samo se tako gradi zajednica i zajedništvo, samo se tako na okupu održava obitelj, samo se tako stvaraju prijatelji, samo se tako živi i umire za drugog.

To je Božić. To je Božji silazak među nas ljude. To je Božja poruka svijetu: Krist se rodio kao čovjek, da se čovjek rodi kao Bog.«

## HODOČAŠĆE MLADIH I DOČEK NOVE GODINE U MEĐUGORJU

– 28. PROSINCA 2018. – 1. SJEČNJA 2019. –

Nas četrdeset je sjedilo u krugu. Cres, Rab, Lošinj i Krk sabrao se u molitvi. Kad odjednom, vani počnu pucati rakete i nebo prekriju šarene eksplozije. Vatromet. Pola je noći. Nova je godina. Tišina se rasplinula i sve je odjednom počelo vrvjeti od smijeha i muzike. Grlili smo se i čestitali.

Doček nove 2019. za mladiće i djevojke iz Krčke biskupije započeo je 28. 12. 2018. kada smo krenuli putem Međugorja. Prvi dan smo posjetili sestre Ančele u Kamenu i Splitu. Čestitali smo Božić svima iz Centra za rehabilitaciju »Samaritanac«. Riječ je o osobama s najtežim mentalnim i fizičkim oštećenjima. Nakon tog potresnog susreta, zamišljeni i zahvalni na svim blagodatima koje nam Bog pruža u našim životima, nastavili smo put prema Međugorju.

Drugi smo se dan upoznali s radom hvalevrijednog projekta »Majčino selo« kojeg je pokrenuo pok. fra Slavko Barbarić još 1993. godine. Kasnije smo posjetili Mostar i franjevački samostan. Te večeri prvi smo put prisustvovali misi u samom Međugorju. Crkva je bila prepuna ljudi koji su došli iz svih dijelova svijeta. Molitveni, mirni duh Međugorja sve nas je ujedinio.

U sljedeća dva dana hodočastili smo na brdo Križevac i Podbrdo. Slušali smo predivno svjedočanstvo bračnog para iz Cenacola. Isto tako, pjesmom smo predvodili misu u Humcu. Divili smo se i vodopadima Kravice nedaleko od Međugorja.

O svim tim doživljajima govorili smo na radiju »Mir Međugorje« u čijem smo studiju također bili srdačno dočekani.

Na povratku smo bili na misi u Raštanama, gdje su nam velikodušni domaćini pripremili pravi novogodišnji ručak - sarme!

Ovo je bilo divno, sadržajno hodočašće, poseban i neobičan doček Nove godine. Zahvalni smo vlč. Antonu Budiniću i vlč. Saši Maloviću, kao i časnim sestrama Idi Malnar i Branki Plenča koji su još jednom povelili mlade putem vjere.

Miriam Volarić

## **SUSRET BISKUPA IVICE S FRANJEVCIMA KAPUCINIMA IZ LENDINARE**

– KRK, 29. PROSINCA 2018. –

U subotu, 29. prosinca 2018. biskup Ivica primio je u posjet franjevce kapucine venetske provincije sv. Križa. Fra Giovanni Cropelli, fra Fabrizio Zaccarini i fra Ado Baruffa djeluju u samostanu Lendinara kao odgojitelji u formaciji postulanata koji se spremaju za ulazak u novicijat u redu franjevac kapucina. Samostan u Lendinari je međunarodni pa su u njemu i postulanti iz Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića.

U bratskom posjetu gosti su biskupa Ivicu izvijestili o formacijskom djelovanju i izazovima s kojima se susreću u odgoju novih naraštaja kapucina. Bila je to prilika u kojoj su se izmijenila iskustva o važnosti pastoralnog rada i molitvi na području duhovnih zvanja. Biskup Ivica upoznao ih je s poviješću Krčke biskupije i specifičnošću pastorala na kvarnerskim otocima. Na koncu su posjetili Krčku katedralu.

## **MISA ZAHVALNICA U KRČKOJ KATEDRALI**

– KRK, 31. PROSINCA 2018. –

U ponedjeljak, 31. prosinca 2018., na Staru Godinu, mons. Ivica Petanjak predvodio je u Krčkoj katedrali svetu misu zahvalnicu.

U propovijedi je istaknuo kako bismo upravo u ovaj dan uistinu trebali zahvaliti Bogu za sve što nam je dano, ali i kako je čovjeku današnjice to tako teško učiniti jer se odmah okreće prema sutra, prema novom početku, iščekivanju novog i naravno sve boljeg, pa i onda kada ima toliko toga da bude zadovoljan, sretan i zahvalan.

Ono što čovjek zaboravlja jest da nema novoga ako se robuje starim navikama i načinu života. Novi početak pretpostavlja zaokret, novog tj. obraćenog čovjeka, a taj se očito ne rađa u jednoj noći.



Oslanjajući se na pročitano Ivanovo evanđelje biskup kaže: »Za Ivana je vrijeme ono u kojem se događa i ostvaruje spasenje. Vrijeme nam Bog daruje kako bismo upoznali sami sebe i kao bismo upoznali Božju prisutnost među nama i s nama. Zato to vrijeme postaje povijest spasenja. Vrijeme ne odgovara našem način razmišljanja: »samo da prođe ovaj dan«, kao da će sutrašnji donijeti rješenje sam od sebe. Za Boga je svaki dan i svako vrijeme važno, a najvažniji mu je današnji dan i u današnjem danu najvažniji mu je sadašnji trenutak, jer je ovaj trenutak i ovaj čas jedino vrijeme kojemu sam ja gospodar. Ničemu drugome što će se dogoditi ja nisam gospodar tako kao što sam sada ovom času. Za Boga nema važnijeg časa od ovog sada i nema izgubljenog ni praznog ni beskorisnog vremena.

Zato smo pozvani Bogu izreći „hvala“ za svaki trenutak, za svaki dan i čas u godini koja je na izmaku. Pjevati *Tebe Boga hvalimo (Te Deum)* i tom mu pjesmom priznati da je Gospodar vremena i povijesti. Zamoliti ga da na isti način bude gospodar i naše osobne povijesti. Da je obasja svjetlošću koja s neba dolazi, a to je Isus Krist, u kojemu svaki čovjek ima život i dosiže puninu života i spasenja.«

## **BISKUP IVICA PREDVODIO MISNO SLAVLJE NOVE GODINE**

– KRK, 1. SJEČNJA 2019. –

U utorak 1. siječnja 2019. biskup Ivica predvodio je svečano koncelebrirano misno slavlje u krčkoj katedrali. U propovijedi je donio vrlo bogato i zanimljivo razmatranje o značenju blagoslova koje je za čovjeka životvoran, a koji se u Svetom pismu spominje čak 617 puta. Donosimo sažetak:

Još smo uvijek u vremenu kad jedni drugima upućujemo čestitke i želimo zdravlje i sreću. Na početku jedne građanske godine i nama svima sam Bog želi uputiti svoju čestitku koja se zove blagoslov. Blagoslov kako se spominje već u prikazu stvaranja poziv je čovjeku da bude sustvaratelj s Bogom, da ljubi, poštuje i prihvaća život. Blagoslov je druga riječ za radost života i postojanja, za veselje što ima života u nama i svagdje oko nas.

Sveto pismo razlikuje tri vrste blagoslova: kad mi blagoslivljamo jedni druge, kad blagoslivljamo Boga i kada Bog nas blagoslivlja.

Blagoslov kojeg upućujemo drugom je znak naše ljubavi prema njemu. No on nije samo formalan; onaj tko te blagoslivlja taj se obvezuje da će uložiti sve svoje sile i snage da osjetiš njegov blagoslov, da uspiješ u životu, da postigneš to što želiš. Blagoslivljam te jer želim da živiš i radujem se što postojiš. Prava bi revolucija nastala u svijetu kad bismo od srca blagoslivljali one koje volimo i kad bismo blagoslivljali svoje neprijatelje.

Bogu nisu potrebni naši blagoslovi. Blagoslivljati Boga znači prepoznati da je on Gospodar života, darivatelj života, da je od njega sve što jesmo i što imamo. Čovjek mora blagoslivljati Boga, jer ako ga ne blagoslivlja onda si prisvaja nešto što mu ne pripada. Sve što je stvoreno vlasništvo je Božje, i čovjek to treba prepoznati i na tom Bogu zahvaljivati, odnosno blagoslivljat ga.

Blagoslov koji Bog upućuje Mojsiju iz Knjige Brojeva smjeli su izgovarati samo svećenici. Time se htjelo naglasiti koliko je ovaj tekst svet, jer je svećenik bio posrednik između Boga i ljudi, i po rukama svećenika blagoslov je silazio nad narod. Vjerovali su da blagoslovom od Boga dolazi posebna jakost i snaga za život.

Bog blagoslivlja biološki život. Ali budući da nas Bog nije stvorio samo za preživljavanje, on želi biti svjetlo tvoga života kojim ćeš osmisliti svoj život i dati od sebe ono najbolje što je u tebi, jer život ima smisla ako ostavlja traga nakon tebe.

Bog nas čuva kao pastir svoje stado od neprijatelja i od smrti.

Molimo da nas Bog obasja svojim licem i tu je sadržana molba, želja i žudnja čovjeka svih vremena: vidjeti lice Božje koje nas obasjava, tj. koje nam se smiješi. Ovaj blagoslov upravo to izriče: Želim ti da vidiš nasmijanog Gospodina!

To lice vidjeli smo na Božić: lice Boga djeteta koje se smiješi, koje je radosno, koje privlači sebi, koje je čak i slabo jer je dijete koje traži sućut, ljubav i blizinu. To je pravo lice Božje. Ako sam stvoren na sliku njegovu i ja moram svojim životom biti sličan njemu da bi mi se nasmiješio. Da bi i on bio sretan zato što postojim.

Gdje nema osmijeha, nema mira. Bog nam je u Betlehenskom djetetu pokazao svoje pravo lice, drugačije od svih krivih predodžbi Boga.

U ovom blagoslovu želi se i mir: »Mir ti donese!« To nije samo odsutnost rata nego punina svih dobara. Mir u srcu može imati samo čovjek koji nije egoist i koji nije opsjednut samim sobom i koji može prihvatiti drugoga pored sebe, a to znači da moja ne mora uvijek biti zadnja, da ne mora uvijek biti po mome, da i drugi imaju pravo, pa makar to njihovo bilo gore od mog, jer se i taj drugi mora prihvatiti, uvažavati, cijeniti. I on se mora ostvariti.

Bez obzira na broj godina i na sve ono tko smo i što smo, možemo ovog prvog dana u novoj godini donijeti jednu odluku koja će iz temelja promijeniti naš život i unijeti blagoslov u našu sredinu: za sve što nam se dogodi u slijedećoj godini blagoslivljajmo! I bit ćemo blagoslovljeni! I bit ćemo blagoslov!

**MLADI KRČKE BISKUPIJE U NOVOGODIŠNJEM ČESTITANJU BISKUPU IVICI**

– KRK, 2. SIJEČNJA 2019. –

Na početku nove 2019. godine, na svetkovinu Bogorodice Marije, skupina mladih Krčke biskupije predvođeni vlč. Antonom Budinićem, župnim vikarom iz Cresa, došli su u novogodišnje čestitanje biskupu Ivici.

Mladi su od 27. prosinca do 1. siječnja hodočastili u Split i Međugorje kako bi ondje u molitvi i zajedništvu ispratili staru, a dočekali novu građansku godinu. Na povratku iz Međugorja zaželjeli su posjetiti biskupa Ivicu. Uz božićne pjesme, u ime mladih, čestitku je izrekao Marin Mlacović iz župe Valun koji je ukratko prepričao cijeli program hodočašća, podijelio s biskupom svoja iskustva te mu uputio čestitke i izraze molitvene podrške.

Na hodočašću je sudjelovalo oko četrdesetak mladih s otoka Lošinja, Cresa, Krka i Raba u pratnji vlč. Antona Budinića, đakona Saše Malovića, s. Branke Plenča i s. Ide Malnar.

**BISKUP IVICA PREDVODIO MISU ZADUŠNICU ZA DR. FRA EMANUELA HOŠKA**

– TRSAT, 4. SIJEČNJA 2019. –

Brojni su bili oni koji su 4. siječnja došli uputiti posljednji pozdrav dr. fra Emanuelu Franji Hošku, trsatskom franjevcu, svećeniku i znanstveniku, duhovniku, profesoru i povjesničaru. Pogrebne obrede na Groblju Trsat predvodio je riječki nadbiskup Ivan Devčić, a misu zadušnicu nakon sprovoda, u crkvi Majke Božje Trsatske krčki biskup Ivica Petanjak. Propovijedao je umirovljeni gospičko-senjski biskup Mile Bogović.

Fra Hoško je veći dio redovničkog života proveo u Rijeci, na Trsatu. »Te daleke 1967. godine nije samo došao predavati na tada Visoku bogoslovnu školu u Rijeci, nego je došao u Rijeku. Znao je kako živjeti Rijeku, a i Rijeka je to prepoznala u njemu«, rekao je u propovijedi biskup Bogović, kolega koji je s pokojnikom dijelio katedru crkvene povijesti na Teologiji u Rijeci. Istaknuo je kako je fra Emanuel bio čovjek susreta, prijateljstava i pastorala obitelji.

»Imao je duh branitelja, uvijek je želio obraniti onoga koga bi napadali. Uvijek se trudio pronaći neki razlog zbog čega bi nekoga trebalo braniti. To bih posebno istaknuo danas, kada se mnogi trude upravo suprotno, pronaći neki razlog kako bi mogli optuživati i napadati«, rekao je biskup Bogović.

Na kraju mise provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Ilija Vrdoljak izrazio je sućut rodbini te pročitao pismo zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića. »Pozdravljajući se od franjevca, prezbitera i neumornog

znanstvenika dr. Emanuela Hoška, koji je privlačio mudrošću i jednostavnošću, bistrinom uma i govora, sa zahvalnošću mislimo i molimo za tolike koji su, zajedno s fra Emanuelom, zadužili grad Rijeku i obogatili živote mnogih od nas«, napisao je kardinal te dodao kako je fra Emanuel ostavio dubok trag i u Zagrebu kao kapelan, župnik i gvardijan u župi sv. Križa u Novom Zagrebu.

Nadbiskup Devčić, predvodeći sprovodne obrede, istaknuo je kako je fra Emanuel od Boga bio obdaren brojnim talentima i njima se savjesno služio. »Mi ti u ovom trenutku zahvaljujemo za sav trud koji si uložio da mnoge prosvjetliš ne samo svjetlom ljudske nego i božanske mudrosti. Zahvaljujemo ti i uime onih kojima si svojom vjerom i ljubavlju pomogao da se usprave pod teretom križa koji ih je pritiskao te s nadom u Krista krenu naprijed. Naša zahvala je prožeta i molitvom da te, u društvu Gospe Trsatske i sv. Franje, božansko svjetlo obasjava svu vječnost«, zaključio je nadbiskup.

Nad grobom pokojnika govorili su i dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu dr. fra Mario Cifrak te njegov nasljednik na katedri riječke Teologije dr. Marko Medved. Dr. Cifrak je podsjetio na najvažnije trenutke iz njegova životopisa, istaknuvši njegov znanstveni doprinos povijesti i kulturi. Podsjetio je da mu je, zbog iznimnoga znanstvenog, kulturnog, obrazovnog i pastoralnog rada, Grad Rijeka 2012. godine uručio nagradu za životno djelo. »U obrazloženju nagrade piše kako mu se ona dodjeljuje za znanstveni rad, izniman doprinos trsatske sakralne baštine te osobno svjedočanstvo kulturi dijaloga«, rekao je dr. Cifrak. Dr. Medved je istaknuo kako je fra Emanuel na Teologiji u Rijeci, premda s dva prekida, predavao 25 godina. »Bio je povjesničar Crkve i kulture«, rekao je dr. Medved, objasnivši kako je istražujući povijest franjevac na ovim prostorima tu povijest povezao s kulturnom baštinom krajeva u kojima su franjevci djelovali. »Svojom sposobnošću za dijalog izgradio je brojne mostove po kojima i danas hodimo«, zaključio je dr. Medved.

Izvor: [www.ika.hr](http://www.ika.hr)

## **BISKUP IVICA PREDVODIO MISNO SLAVLJE BOGOJAVLJENJA**

– KRK, 6. SJEČNJA 2019. –

Na svetkovinu Bogojavljenja biskup Ivica u krčkoj je katedrali predvodio koncelebrirano euharistijsko slavlje.

Nakon Službe čitanja i navještaja rasporeda slavljenja svetkovina u godini 2019. koji nam je donio krčki župnik vlč. Anton Valković, biskup Ivica održao je prigodnu propovijed.

Ovdje je ukratko donosimo:

Bogojavljenje je neposredna ili direktna objava Božja svijetu i uvijek je prilagođena onome kome se donosi. Tako se Bog jednostavnim i neukim pastirima objavio po anđelu, a Mudracima s Istoka kao znanstvenicima, po nebeskom tijelu – zvijezdi. No ono što zapažamo jest da ta objava – to novorođeno dijete – kod svih onih koji ga s ljubavlju traže i koji ga iskreno žele vidjeti ostavlja isti trag: veliku i neopisivu radost, želju da se ta radost podijeli s drugima i duboku promjenu koju ta objava izaziva u onima koji je prihvate.

Ako promotrimo cijelu jednu godinu onda je božićno vrijeme najradosnije doba u godini. Božić se može slaviti samo u radosti ili ga se uopće ne slavi. Radost je poveznica koja prožima cijelo božićno otajstvo i sav božićni događaj drži na okupu i daje mu pravi smisao i značenje.

Ali moramo, nažalost, priznati da je kod nas i u nama ova božićna radost kratkoga daha i da će ona proći zajedno s ovim blagdanima koji se bliže svome kraju. Zašto je tome tako, teško je reći. Možda je jedan od razloga, ako ne i glavni, taj što su naše pripreme za blagdane veoma površne, na emocionalnoj razini, a emocije su nestalne kao i vrijeme. Nisu otišle u dubinu i nisu dosegnule pravi smisao.

U pastirima i mudracima susret s božanskim djetetom bio je toliko drugačiji od svih ostalih susreta da se u njima nešto iznutra pokrenulo.

Moguće je da mi ne možemo na dulje vrijeme živjeti od ove božićne radosti i da naša radost nije trajna, zato što u sebi imamo više Herodovog duha nego Isusova. A Herodov duh se očituje u tome da čovjek gotovo nikad nema dosta i da su veoma rijetki oni, pa i najbogatiji, koji će reći da imaju dosta i da imaju čak i previše. Ako čovjek nije radostan u onome što ima i ako u radosti ne može svoj suvišak podijeliti s drugim, on može imati sav svijet, a nikad u sebi neće osjetiti prave radosti.

Herod se ne može radovati Isusovu dolasku jer Isusov dolazak za njega postaje trajnom prijetnjom da će mu on oduzeti njegovo kraljevstvo. Teško je živjeti u stalnom strahu da će ti netko nešto uzeti ili da ćeš nešto izgubiti. Ili još gore živjeti u strahu da te netko hoće eliminirati kako bi došao na tvoje mjesto. Takav se čovjek boji vlastite sjene, pa makar bio moćni kralj ili car.

Pretpostavljam da je izvor radosti i čuđenja koje su osjetili pastiri i Mudraci s Istoka bio upravo u tome što su ostali zadivljeni i zatečeni Božjim utjelovljenjem i Božjim čovještvom. Bog se lišio svega svoga sjaja, svoje veličine, moći, svemogućnosti, i pojavio se kao nejakom dijete. Ostavio je sve što mu kao Bogu pripada i pojavio se kao dijete koje mu je potrebno malo ljudske topline, malo mlijeka i dvije ruke koje će ga prihvatiti i zagrliti.

Jesu li pastiri i Mudraci shvatili poruku Božića i otišli radosni u život? Jesu li shvatili da su oni od svojih darova dali nešto od svoga, a da se nama Bog darovao u potpunosti? Jesu li shvatili da mi koliko god da dajemo Bogu, uvijek dajemo nešto od svoga i nešto od sebe, a da se Bog nama daruje u cijelosti, sav, potpun.

Hoće li s današnjim blagdanom Bogojavljenja otići iz našeg života i božićna radost? Možemo li mi na dulje vrijeme i na duge staze živjeti od naših blagdana i od ovakvih događaja kao što je Kristovo rođenje? Možemo li mi kao Mudraci nakon što su susreli Isusa svojoj se kući vratiti drugim putem? Drugaćijim putem nego što smo došli? To bi bila najjača poruka Božića: doći k Isusu i vratiti se kući drugačiji nego što smo došli.

## **ODRŽAN SUSRET MLADIH U CRESU**

– 26. siječnja 2019. –

U subotu, 26. siječnja, župa Cres organizirala je tradicionalni susret mladih o spomendanu sv. Ivana don Bosca.

Na sličan način mladi se u Cresu okupljaju već gotovo sedam desetljeća. U početku su se na taj dan okupljali mladići s područja župe Cres, kasnije su se susretu priključile i djevojke s otoka, a u novije vrijeme to je postao susret mladih iz cijele Krčke biskupije. Ove se godine u creskoj župnoj crkvi Sv. Marije Velike okupilo oko 200 mladića i djevojaka s otoka Cresa, Lošinja, Krka i Raba, a tema susreta bila je »Molim i postojim«.

Susret je započeo pokorničkim bogoslužjem kojeg je predvodio vlč. Odilon Gbenoukpo Singbo, sveučilišni kapelan s Hrvatskog katoličkog sveučilišta, a potom je krčki biskup mons. Ivica Petanjak predslavio euharistijsko slavlje zajedno s još desetak svećenika koji su dopratili mlade iz svojih župa.

»Ovaj susret mladih nije samo tradicija, nego se ovdje svake godine okupljate iz želje i potrebe da slušajući Krista rastete i napredujete u vjeri koja vas nosi kroz život«, rekao je biskup Petanjak pozdravljajući na početku sve okupljene.

U propovijedi je govorio o važnosti molitve te mladima objasnio na što ga je podsjetilo geslo susreta.

»Geslo pod kojim se sastajemo je 'Molim i postojim!' Je li na odabir gesla utjecao francuski filozof René Descartes sa svojom slavnom tvrdnjom 'Cogito, ergo sum' – 'Mislim, dakle jesam'? Makar se treba prisjetiti da Descartes u svojoj tvrdnji nije posve originalan jer je 1200 godina prije njega sveti Augustin u svojem djelu *De civitate Dei* – O državi Božjoj to izrekao u obliku 'Si enim fallor, sum' – 'Ako se varam, postojim'. Znakovita tvrdnja za sv. Augustina koji je cijelog svog života, kao poganin i kao obraćeni kršćanin, tražio istinu, a istina ga je dovela do Isusa Krista. Došao je do spoznaje da čovjek u ovome svijetu nikada ne dopire do cijele istine. Da mi cijeli život tapkamo u poluistinama, živimo u nedorečenosti. Došla mi je na pamet i misao mog profesora iz filozofije Josipa Ćurića koji je, polazeći od Decartesova načela, zaključio 'Govorim, dakle jesam'! Jeste li se ikad zamislili nad tim kolika

je moć, snaga, važnost, vrijednost ljudskoga govora? Kad ste se danas sastali s različitim otoka, kad ste se pozdravljali i predstavljali, sve to ide govorom. Govor je jedno od najvećih obilježja čovjeka. Čovjek se govorom izriče, otkriva, objavljuje. Ne bismo pogriješili ako bismo tvrdili da u svijetu svako dobro i zlo počinje govorom«, rekao je biskup Petanjak te u nastavku propovijedi obrazložio da je molitva govor s nekim jer se nitko ne moli sam sebi.

»Molitva je uvijek upućena nekom drugom, bilo Bogu bilo čovjeku. Od one najmanje molitve koja je dio bontona i kulture – Molim te, dodaj mi čašu vode, zatvori vrata... – do molitve koja je upućena Gospodinu Bogu kojeg molimo puno toga. Vi mladi možda najviše molite da položite ispite. U svako vrijeme ljudi mole za onu nakanu koja im je potrebna. Kad budete stariji molit ćete za obitelj, djecu, muža ili ženu. Molitva je toliko važna da čovjek dokle god može moliti ima smisao da živi na ovoj zemlji. Ako je bolestan, oduzet, ako samo leži i egzistira, može moliti ili može svoju žrtvu prikazivati za svoje spasenje i spasenje svijeta«, objasnio je krčki biskup.

Na temelju misnih čitanja progovorio je o važnosti molitve i njezinoj snazi. U prvom čitanju vidimo kako su Izraelci napravili zlatno tele kojemu se klanjaju kao božanstvu, a u drugom na svadbi u Kani Galilejskoj nestaje vina. Na Mojsijevu molbu Bog ne kažnjava Izraelce, a na Marijin poticaj Isus pretvara vodu u vino. U oba slučaja Bog uslišava iskrenu molitvu.

»Molitva je tako snažno oruđe i sredstvo da može i Božje planove promijeniti. Ne zato što je Bog podmitljiv ili hirovit ili podložan mijenjanju mišljenja, nego zato što je Otac i to u najvišem smislu riječi i značenja. On kao Otac ne može ostati pasivan ili neosjetljiv na naše molitve i na našu vjeru kojom se njemu obraćamo. Zato molitva može promijeniti Božje planove, jer je naš Bog sućutan, sažaljiv, osjetljiv, milosrdan. Vidi naše probleme i nevolje i uvijek je spreman intervenirati u našu korist, ali mi ga trebamo samo zamoliti. Sklopiti ruke i reći vjerujem da si milosrdan otac i molim te da to učiniš. I zato neka vam ne bude teško moliti. Otiđite danas s ovoga susreta svjesni da je potrebno moliti, pa makar to bile najobičnije riječi: Hvala ti, Bože! Hvala što si me stvorio, što si mi omogućio da se mogu po tvome promislu ostvariti na ovome svijetu i svojim životom za tebe svjedočiti«, poručio je mladima na kraju svoje propovijedi biskup Petanjak.

Na kraju mise krčki biskup blagoslovio je privjeske s geslom »Molim i postojim« koje su izradili mladi Cresani, a svi sudionici susreta dobili su ih kao uspomenu na ovo druženje. Potom su se mladići i djevojke u procesiji ulicama grada Cresa uputili do osnovne škole gdje je priređen zajednički ručak te je uslijedio popodnevni dio programa.

Najprije je vlč. Odilon-Gbenoukpo Singbo održao predavanje o načinima i vrstama molitve, a mladi su dobili priliku na papiriće zapisati na koje sve poteškoće na-

ilaze kad mole. Predavač je objasnio kako mnogi misle da nema smisla moliti jer neće odmah dobiti ono što traže, drugi opet smatraju da to nije njihov posao već da to trebaju raditi svećenici ili časne sestre. Treći su prezauzeti da bi gubili vrijeme na molitvu, dok su neki rastreseni i ne uspijevaju se sabrati u molitvi. Vlč. Odilon naglasio je da je usprkos svim poteškoćama važno moliti jer se radi o duhovnoj hrani bez koje čovjek ne može živjeti.

U salezijanskom duhu, nastavak programa održan je na prostoru ispred škole gdje su se mladi zabavljali kroz sportske i plesne igre, a za kraj su Cresani izveli duhovit i poučan skeč na temu susreta.

---

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK  
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: [ordinarijat@biskupijakrk.hr](mailto:ordinarijat@biskupijakrk.hr)

Uredila: Irena Žužić

Odgovara: mons. dr. Franjo Velčić, generalni vikar

Na naslovnici: lik sv. Kvirina, srebrni reljef, Krčka katedrala